

Τ. Ε. Ι. Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι Ο Υ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

**ΤΜΗΜΑ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
& ΤΗΝ ΟΚΟΝΟΜΙΑ**

8

464

19/10/2008

**~~ΘΕΜΑ: ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ~~**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΑΡΤΙΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΧΕΙΜΩΝΑ ΡΕΒΕΚΚΑ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Γενικά.....	5
1.2. Χαρακτηριστικά της Α.Ε.....	5
1.3. Επωνυμία.....	6
1.4. Καταστατικό της Α.Ε.....	6
1.5. Ίδρυση της Α.Ε.....	8
1.6. Περιπτώσεις ίδρυσης Α.Ε.....	9
<hr/>	
1.7. Σύσταση ΑΕ.....	9
1.8. Ανάκληση Άδειας	10
1.9. Μετοχές, μέτοχοι και μερισματποδείξεις.....	10
1.10. Διακρίσεις των μετοχών.....	11
.1.10.1 Ανάλογα με την έκδοσή τους.....	11
1.10.2 Ανάλογα με το δικαίωμα της ψήφου.....	12
1.10.3 Ανάλογα με το δικαίωμα στη διανομή των κερδών της περιουσίας της Α.Ε.....	12
1.11. Τιμές των μετοχών.....	14
1.12. Λογιστικά Βιβλία της ΑΕ.....	15

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

1.13. Ορισμός και Χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.....	18
1.14. Έννοια της Ε.Π.Ε.	19
1.15. Η επωνυμία της Ε.Π.Ε.....	19
1.16. Εμπορική ιδιότητα Ε.Π.Ε.....	20

1.17. Ο σκοπός της Ε.Π.Ε.....	20
1.18. Έδρα της Ε.Π.Ε.....	20
1.19. Εταιρικά μερίδια- Εταιρικές μερίδες.....	20
1.20. Καταστατικό.....	21
1.21. Υπόδειγμα καταστατικού ΕΠΕ.....	22
1.22. Νομική προσωπικότητα	36
1.23. Εταιρικό κεφάλαιο.....	36
1.24. Λογιστικά Βιβλία της ΕΠΕ.....	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

2.1 Η έννοια διάθεσης των κερδών.....	39
2.2. Η διάθεση των Κερδών της ΑΕ.....	39
2.3. Ποια κέρδη διανέμονται και ποια απαγορεύονται.....	40
2.4. Έννοια και διακρίσεις των καθαρών κερδών της Α.Ε.....	42
2.4.1. Τα καθαρά κέρδη από ιδιωτικοοικονομική άποψη.....	42
2.4.2. Τα καθαρά κέρδη από άποψη εμπορικής νομοθεσίας.....	43
2.5. Τάξη και προτεραιότητα στη διάθεση των καθαρών κερδών της χρήσεως.....	45
2.6. Οι απαιτούμενες ενέργειες μέχρι τη σύγκλιση της τακτικής Γ.Σ. των μετόχων, και οι φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν λόγω διανομής κερδών στα μέλη του Δ.Σ.....	46
2.6.1 Αμοιβές και Ποσοστά Μελών Διοικητικού Συμβουλίου.....	47
2.6.2 Αμοιβές μελών Δ.Σ. βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής	47
2.7. Κατηγορίες ιδρυτικών τίτλων.....	50

2.8. Τα δικαιώματα των ιδρυτικών τίτλων.....	50
2.9. Η φορολογία εισοδήματος της Α.Ε.....	52
2.10. Οι λογιστικές εγγραφές διαθέσεως κερδών.....	53
2.11. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ.....	54
2.11.1. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που θεωρούνται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.....	54
2.11.2. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.....	55
2.11.3. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που θεωρούνται ως εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα.....	55
2.11.4. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που ορίζονται από το Καταστατικό.....	56
2.11.5. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που δεν ορίζονται από το Καταστατικό	56
2.11.6. Φορολογία αμοιβών μελών του Δ.Σ. από τα κέρδη της χρήσης.....	57
2.12. Διανομή Κερδών στο Προσωπικό.....	57
2.13. Αφορολόγητα αποθεματικά και λογιστική παρακολούθηση αυτών.....	58
2.14. Φορολόγηση καθαρών κερδών Ανώνυμης Εταιρείας.....	58

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

3.1 Οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΠΕ.....	59
3.2. Διαδικασία εγκρίσεως των Οικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ.....	59
3.3. Έγκριση των Οικονομικών καταστάσεων από τους διαχειριστές της ΕΠΕ	59
3.3.1. «Ειδική θεώρηση» των οικονομικών καταστάσεων.....	60
3.3.2. Έκθεση των διαχειριστών προς τη γενική συνέλευση των εταίρων.....	60
3.3.3. Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων από Ορκωτούς Ελεγκτές.....	60

3.4. Ο ισολογισμός της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.....	60
3.5. Η κατάσταση λογαριασμού «αποτελεσμάτων χρήσεως» της ΕΠΕ.....	65
3.6. Διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.....	66
3.7. Φόρος εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως της ΕΠΕ.....	67
3.8. Χαρτόσημο επί των κερδών της ΕΠΕ.....	68
3.9. Τα διανεμόμενα στους εταίρους κέρδη.....	68
3.10. Τα αποθεματικά της ΕΠΕ.....	71
3.11. Οι αμοιβές των διαχειριστών της ΕΠΕ.....	72
<hr/>	
Βιβλιογραφία.....	75

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΩΝΥΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

1.2 Γενικά

Η Α.Ε. είναι κεφαλαιουχική εταιρία. Η επέκταση των εμπορικών συναλλαγών σε εθνικά και διεθνή επίπεδα, η τεχνολογική εξέλιξη, η ανάγκη δημιουργίας παραγωγικών μονάδων με μεγάλες εγκαταστάσεις, μακροχρόνια σε απόδοση επενδυτικά προγράμματα και γενικά η ανάπτυξη της ιδιωτικής οικονομίας, οδήγησε στην ανάγκη συγκέντρωσης μεγάλου κεφαλαίου. Ένας μόνο επιχειρηματίας, αλλά και μερικοί μαζί πολλές φορές, δεν είναι δυνατό να συγκεντρώνουν τόσα πολλά κεφάλαια, όσα πολλές φορές απαιτούνται για τη δημιουργία και ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, για την οποία χρειάζεται μεγάλος κεφαλαιακός εξοπλισμός. Η διάσπαση του επιχειρηματικού κινδύνου σε περισσότερους εταίρους (μετόχους) και η δυνατότητα της ανάληψης των ευθυνών από πρόσωπα που συγκεντρώνουν επιχειρηματικά και ηγετικά προσόντα, αλλά στερούνται πιθανόν κεφαλαίου, οδήγησαν στη σκέψη της συγκέντρωσης κεφαλαίων και από εξωεπιχειρηματικά πρόσωπα (αποταμιευτές).

Ανώνυμη λοιπόν είναι η εταιρία με το μεγαλύτερο εταιρικό κεφάλαιο, το οποίο μπορεί να συγκεντρώνεται από μεγάλο σχετικά αριθμό ατόμων (μετόχων). Διαιρείται δε το κεφάλαιο της σε πολύ μικρότερα κομμάτια, τις μετοχές, και οι μέτοχοί της ευθύνονται και κινδυνεύουν να χάσουν μόνο τις μετοχές τους.

Ο όρος ανώνυμη δηλώνει την απρόσωπη εταιρία. Η προσωπικότητα του εταίρου χάνεται στις συνελεύσεις των μετόχων και στη λήψη των επιχειρηματικών αποφάσεων. Μετουσιώνεται όμως και αποκτά δύναμη ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που εξουσιάζει. Άρα *αποφάσεις στη Διοίκηση και τη Διαχείριση της Α.Ε. παίρνει η πλειοψηφία των μετοχών και όχι η πλειοψηφία των μετόχων.*

1.2. Χαρακτηριστικά της Α.Ε.

Τα βασικότερα χαρακτηριστικά της Α.Ε. συνοψίζονται παρακάτω:

1. Το κεφάλαιο (Μετοχικό κεφάλαιο) της Α.Ε. διαιρείται σε ίσα μεταξύ τους εταιρικά μερίδια, τις μετοχές. Κάθε μια μετοχή έχει στη Συνέλευση των εταίρων και μια ψήφο. Αν λοιπόν ένας μέτοχος είναι κάτοχος του 50% του αριθμού των μετοχών και μιας ακόμη, άσχετα αν το υπόλοιπο 50% βρίσκεται στα χέρια πολυάριθμων άλλων μετόχων, τότε οι αντιλήψεις του υπερिशύουν στη Συνέλευση των μετόχων.

2. Η ευθύνη των μετόχων, φτάνει μέχρι του ύψους της ονομαστικής αξίας της μετοχής και είναι ευθύνη απέναντι στην Α.Ε., η οποία σταματά με την αποπληρωμή

της αξίας της μετοχής. Διατηρούν δε κατά της εταιρίας, οι μέτοχοι, το ενοχικό τους δικαίωμα, χωρίς να έχουν κανένα δικαίωμα στην περιουσία της εταιρίας.

3. Η Α.Ε. έχει δική της νομική προσωπικότητα και περιουσία. Εγγύηση για τους δανειστές της είναι μόνο τα κεφάλαια (μετοχικό και αποθεματικά) της εταιρίας και όχι η προσωπική περιουσία των μετόχων της.

4. Για την ίδρυση Α.Ε., ο νόμος απαιτεί δύο τουλάχιστον πρόσωπα που να μπορούν να ενεργούν έστω και περιορισμένα εμπορικές πράξεις. Οι υπόλοιποι μέτοχοι δεν είναι απαραίτητο να έχουν εμπορική προσωπικότητα ή δικαιοπρακτική ικανότητα. Τα δικαιώματα που έχουν οι εταίροι στις προσωπικές εταιρείες δεν τα έχουν οι μέτοχοι στις Α.Ε. Ούτε είναι απαραίτητο να έχουν εμπορική συνείδηση.

1.3. Επωνυμία

Η Α.Ε. αντλεί την επωνυμία της απ' το αντικείμενο της εκμετάλλευσής της. Μπορεί να συμπεριλαμβάνεται τ' όνομα του ιδρυτή της ή άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου στην επωνυμία. Δεν μπορεί όμως μόνο τ' όνομα να προσδιορίζει την επωνυμία χωρίς να περιγράφεται με ακρίβεια το επιχειρηματικό αντικείμενο της Α.Ε. Θα πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνονται και οι λέξεις «Ανώνυμη Εταιρία» ολόκληρες ή συντμημένες «Α.Ε.».

Έχει δικαίωμα η ελληνική Α.Ε. να χρησιμοποιεί επωνυμία σε ξένη γλώσσα, αρκεί να μην προκαλεί πλάνη στους τρίτους.

Απαγορεύεται η χρησιμοποίηση στην επωνυμία της λέξης «εθνική» ή «εθνικός». Η επωνυμία τραπεζικής εταιρίας εγκρίνεται και απ' το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Η αλλαγή των μετόχων στη συγκρότηση του κεφαλαίου ή ο θάνατος ή η αποχώρηση του μετόχου, το όνομα του οποίου αναγράφεται στην επωνυμία, δεν επιφέρει αναγκαστικά την αλλαγή της, όπως συμβαίνει με την ΕΠΕ.

Μεταβολή της επωνυμίας της ΑΕ μπορεί να κάνει μόνο η καταστατική Γενική Συνέλευση, γιατί με τη μεταβολή δημιουργείται νέο νομικό πρόσωπο.

1.4. Καταστατικό της Α.Ε.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Α.Ε. πηγάζουν από το νόμο και το καταστατικό της.

Το καταστατικό της Α.Ε. καταρτίζεται με δημόσιο έγγραφο, συντάσσεται από Συμβολαιογράφο και πρέπει υποχρεωτικά οι όροι του να αναφέρονται:

- Στην επωνυμία της εταιρίας.

- Στο σκοπό της εταιρίας, ο οποίος μπορεί να έχει ευρύτητα χώρου και δράσης, αλλά δεν μπορεί να είναι αόριστος και να συμπεριλαμβάνει όλη την εμπορία. Πρέπει δε η επωνυμία ν' αντιστοιχεί στο σκοπό της εταιρίας, γιατί αντλείται απ' αυτόν.
- Στην έδρα της εταιρίας, η οποία πρέπει να ορίζεται και μπορεί να είναι ένας Δήμος ή μια Κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας.
- Στη διάρκεια της ζωής της εταιρίας, ο νόμος δεν απαιτεί κατώτατο ή ανώτατο όριο ζωής, δεν είναι όμως δυνατό να συσταθεί εταιρία με απεριόριστο χρόνο διάρκειας ζωής. Στην πράξη συναντά κανείς εταιρίες με διάρκεια ζωής από 10 μέχρι 50 χρόνια.
- Στο ποσό του εταιρικού κεφαλαίου και τον τρόπο καταβολής του. Το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να καταβάλλεται - σε χρήμα ή - σε Πράγμα, που αποτιμάται σε χρήμα. Κατώτατο όριο ποσού είναι τα € 60.000,00 , όταν η σύσταση της Α.Ε. γίνεται από ιδιώτες. Το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να καταβάλλεται και σε δόσεις, το αργότερο μέσα σε 10 χρόνια. Η πρώτη δόση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από το 1/4 ολόκληρου του κεφαλαίου ή τα € 60.000,00.
- Στον αριθμό και τον τρόπο έκδοσης των μετοχών.
- Στη σύγκληση, κατάρτιση λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Στη σύγκληση, κατάρτιση, λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων.
- Στους ελεγκτές της εταιρίας.
- Στα δικαιώματα των μετόχων.
- Στη διανομή των κερδών και τον ισολογισμό της εταιρίας.
- Στη διάλυση της εταιρίας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Προαιρετικά το καταστατικό της Α.Ε. μπορεί να αναφέρεται σε οποιουσδήποτε άλλους όρους που να βοηθούν την ίδρυση, τη λειτουργία και τη λύση της εταιρίας. Εγκρίνεται απ' το Υπουργείο Εμπορίου, άσχετα αν το αντικείμενο της εταιρίας δεν είναι το εμπόριο, γιατί ο νόμος ορίζει ότι κάθε Α.Ε. είναι εμπορική και εάν ακόμη ο σκοπός της δεν είναι η εμπορική επιχείρηση. Δημοσιεύεται ολόκληρο στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στο τεύχος Ανώνυμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης.

Το νομικό πρόσωπο της εταιρίας αρχίζει να υπάρχει από την ημερομηνία της δημοσίευσης του καταστατικού της και της σχετικής υπουργικής απόφασης στο δελτίο Α.Ε. και ΕΠΕ της Εφημερίδας της Κυβέρνησης. Η ημερομηνία αυτή είναι και ημερομηνία σύστασης της Α.Ε.

1.5. Ίδρυση της Α.Ε.

Συντάσσεται το Συμβόλαιο (καταστατικό) απ' το Συμβολαιογράφο και υπογράφεται μπροστά του απ' τους ιδρυτές της εταιρίας.

Αντίγραφο του καταστατικού υποβάλλεται στον Νομάρχη της περιφέρειας της Νομαρχίας του τόπου στον οποίο ορίζεται η έδρα της εταιρίας. Ο Νομάρχης εγκρίνει το καταστατικό της Α.Ε. και παραχωρεί την άδεια σύστασής της.

Θα πρέπει να παρατηρηθεί εδώ ότι ο νόμος ορίζει ότι την άδεια για τη σύσταση της Α.Ε. παραχωρεί ο Υπουργός Εμπορίου. Πλην όμως μεταγενέστεροι νόμοι που αφορούν στο ρυθμό, τη λειτουργία και την αποκέντρωση των Δημόσιων Υπηρεσιών, δημιούργησαν ατενία των διατάξεων του άρθρου, αφού κατήργησαν και την ειδική, συμβουλευτική για τον Υπουργό, επιτροπή την οποία προέβλεπε ο νόμος. Έτσι, οι δικαιοδοσίες της σύστασης μεταφέρονται στον αρμόδιο Νομάρχη της έδρας της εταιρίας και το αντίγραφο του καταστατικού υποβάλλεται στο τμήμα Εμπορίου της αρμόδιας Νομαρχίας.

Εάν μάλιστα η Νομαρχία διαιρείται σε διαμερίσματα, όπως συμβαίνει με την Αττική, τότε υποβάλλεται στο αρμόδιο διαμέρισμα και στο αντίστοιχο τμήμα Εμπορίου του διαμερίσματος.

Στη συνέχεια και αφού παραχωρηθεί η άδεια και εγκριθεί το καταστατικό απ' το Νομάρχη, μαζί με ένα τριπλότυπο καταβολής παράβολου στο Δημόσιο Ταμείο, υποβάλλονται στο Εθνικό Τυπογραφείο για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Δημοσιεύονται στο ΦΕΚ, τόσο η άδεια του Νομάρχη όσο και το καταστατικό. Για τις ΕΠΕ ο νόμος επιτρέπει τη δημοσίευση περίληψης του καταστατικού τους, ενώ για τις Α.Ε. επιβάλλει τη δημοσίευση ολόκληρου του κειμένου του καταστατικού τους. Από την ημέρα της δημοσίευσης της σύστασης της Α.Ε. γεννιέται και το νομικό της πρόσωπο.

Μέσα σ' ένα μήνα, απ' τη δημοσίευση της σύστασής της, η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να ανακοινώσει, να δημοσιεύσει στο ΦΕΚ την επωνυμία, την έδρα, τη διεύθυνση των γραφείων της, το ονοματεπώνυμο των μελών του Δ.Σ., το επάγγελμα των μελών, τη διεύθυνσή τους, καθώς και την ιδιότητά τους στη Διοίκηση της εταιρίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι την υποχρέωση για ανακοίνωση στο ΦΕΚ έχουν οι Α.Ε. για οποιαδήποτε καταστατική τροποποίησή τους.

1.6. Περιπτώσεις ίδρυσης Α.Ε.

Στην περίπτωση που η Α.Ε. συγκροτείται με δημόσια εγγραφή (από το κοινό), ο νόμος προβλέπει κατώτατο όριο καταβληθέντος Μετοχικού Κεφαλαίου το ποσό των € 60.000,00. Υποχρεώνει όμως την Α.Ε. να ζητήσει την εγγραφή των μετοχών της, μέσα σ' ένα χρόνο απ' τη σύσταση, στο Χρηματιστήριο, σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζει η νομοθεσία την εποχή της εισαγωγής τους.

Για να συγκροτηθεί ΑΕ με δημόσια εγγραφή είναι αναγκαία η άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ανακοινώνεται η ίδρυση της ΑΕ στο πλατύ κοινό και όσοι ενδιαφέρονται προεγγράφονται στις Τράπεζες ή το Χρηματιστήριο, για να αγοράσουν μετοχές. Η εγγραφή έχει την έννοια της ανάληψης της ευθύνης για καταβολή του αντίστοιχου κεφαλαίου και αποτελεί περιουσιακό δικαίωμα μεταβιβαζόμενο. Η εισαγωγή των μετοχών στο Χρηματιστήριο γίνεται υποχρεωτικά μέσα σ' ένα χρόνο απ' τη σύσταση της εταιρίας. Το ανώτατο ποσό του ομολογιακού δανείου δεν μπορεί να ξεπερνά το μισό της λογιστικής καθαρής θέσης.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο καταβάλλεται σε δόσεις και απαιτείται καταβολή ΜΚ € 60.000,00 με τη σύσταση της ΑΕ. Οι υπόλοιπες δόσεις πρέπει να καταβληθούν μέσα σε 10 χρόνια από τη σύσταση της Α.Ε.

1.7. Σύσταση ΑΕ.

Η σύσταση της ΑΕ γίνεται:

α) Από δύο ή περισσότερα πρόσωπα, οπότε λέμε ότι έχουμε ΑΕ που δημιουργήθηκε με σύμβαση μεταξύ των ιδρυτών της. Τέτοιες εταιρίες είναι οι περισσότερες οικογενειακές ΑΕ που οι μετοχές τους δεν κυκλοφορούν στο Χρηματιστήριο.

β) Από το πλατύ κοινό. Οι Τράπεζες προεγγράφουν τους υποψήφιους μετόχους και αφού συμπληρωθούν οι προεγγραφές, σύμφωνα με τον τρόπο που ορίζει το καταστατικό, οι μέτοχοι που έκαναν την προεγγραφή καταβάλλουν στις Τράπεζες το ΜΚ. Τότε λέμε ότι έχουμε ΑΕ που δημιουργήθηκε με δημόσια εγγραφή.

Η συγκρότηση του ΜΚ στην ΑΕ μπορεί να γίνεται:

α) Με εισφορά -σε χρήμα.

β) Με εισφορά -σε πράγμα.

Η καταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου στο ταμείο ή στην κυριότητα της εταιρίας, μπορεί να γίνεται:

α) Με τη σύσταση της ΑΕ, οπότε πρόκειται για άμεσα καταβληθέν Μετοχικό Κεφάλαιο.

β) Με δόσεις.

1.8. Ανάκληση Άδειας

Η ανάκληση της άδειας λειτουργίας της Α.Ε. μπορεί να γίνει απ' τον αρμόδιο Νομάρχη ή τον αναπληρωτή του, στις παρακάτω μόνο περιπτώσεις:

α) Εάν κατά τη σύσταση της εταιρίας δεν καταβλήθηκε όλο ή και μέρος απ' το μετοχικό κεφάλαιο που προβλέπει το καταστατικό.

β) Εάν κάποιο απ' τα μέλη του Δ.Σ. καταδικαστεί με φυλάκιση για πράξεις που αφορούν τη Διαχείριση της Α.Ε. και αυτή δεν απομάκρυνε το καταδικασμένο πρόσωπο απ' τις διαχειριστικές αρμοδιότητές του.

γ) Εάν η αξία της περιουσίας της εταιρίας γίνει μικρότερη απ' το ένα δέκατο (1/10) του καταβληθέντος ήδη Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δηλαδή με τη σύνταξη του ισολογισμού παρουσιαστεί η εικόνα $E - \Pi = K\Gamma < 1/10$ του καταβληθέντος Μετοχικού Κεφαλαίου, τότε η άδεια της σύστασης της Α.Ε. υποχρεωτικά ανακαλείται απ' τον αρμόδιο Νομάρχη. Η σχέση βγαίνει απ' τη διάταξη του νόμου που λέει ότι εκτός των άλλων περιπτώσεων η άδεια σύστασης ανακαλείται, εάν η αξία του ενεργητικού της εταιρίας, κατά τη σύνταξη του ισολογισμού μετά την αφαίρεση του παθητικού, «καταστεί κατώτερη του δέκατου του καταβληθέντος εταιρικού κεφαλαίου».

Έτσι είναι δυνατό να συγκροτηθεί Α.Ε. μόνο με την εισφορά ενός πράγματος αξίας € 30.000,00 αρκεί να μην αποδεικνύεται ότι η εισφορά γίνεται από έναν μόνο εταίρο, γιατί ο νόμος απαιτεί το κεφάλαιο ν' αναλαμβάνεται από δύο τουλάχιστον ιδρυτές - εταίρους (μετόχους).

1.9. Μετοχές, μέτοχοι και μερισματαποδείξεις.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. διαιρείται σε μικρά ίσα μεταξύ τους μερίδια, τις μετοχές. Ο κάτοχος της μετοχής, ο μέτοχος, είναι ο εταίρος της Α.Ε.

Η κατοχή της μετοχής δίνει στο μέτοχο αναλογικά δικαιώματα, τόσο στην περιουσία της Α.Ε. και τ' αποτελέσματά της, όσο και στην έκφραση της γνώμης του στη

Γενική Συνέλευση των μετόχων που είναι το ανώτατο όργανο επιχειρηματικών αποφάσεων της Α.Ε.

Οι μετοχές έχουν ίση ονομαστική αξία (ο.α.) μεταξύ τους, η οποία είναι τυπωμένη πάνω τους. Εκδίδονται απλές (μια μόνο μετοχή) ή πολλαπλές (φύλλο των 5, 10, 20 κλπ. μετοχών).

Η ονομαστική αξία (ο.α.) των μετοχών μπορεί να είναι από € 0,30 μέχρι € 100,00 εκτός αν πρόκειται για μετοχές που θα κυκλοφορήσουν στο Χρηματιστήριο. Τότε πρέπει η πολλαπλότητά τους να ορίζεται απ' την Επιτροπή του Χρηματιστηρίου και η ονομαστική τους αξία να μην ξεπερνά τα € 3. Ακόμη πάνω τους πρέπει να έχουν τυπωμένο: Το μετοχικό κεφάλαιο και την επωνυμία της ΑΕ, τη χρονολογία σύστασης, τον αριθμό του συμβολαίου και τον Συμβολαιογράφο. Καθώς και τον αριθμό της απόφασης του Νομάρχη με την οποία παραχωρήθηκε η άδεια σύστασης και εγκρίθηκε το συμβόλαιο (καταστατικό). Ακόμη τον αριθμό του ΦΕΚ και τη χρονολογία που δημοσιεύτηκαν σ' αυτό, το καταστατικό και η εγκριτική απόφαση του Νομάρχη.

Η διαίρεση του ΜΚ με την ο.α. των μετοχών δίνει πάντα τον αριθμό των μετοχών ή και αντίστροφα.

Μαζί με το κύριο σώμα της μετοχής μπορεί να τυπώνεται και μια σειρά από τετράγωνα κουπόνια, ανώνυμα, που ονομάζονται μερισματογράφα ή μερισματαποδείξεις. Η μερισματαπόδειξη έχει γραμμένα πάνω της: Την επωνυμία της ΑΕ και τον αύξοντα αριθμό της μετοχής που εκπροσωπεί. Οι μερισματαποδείξεις έχουν δική τους χωριστή αρίθμηση και ο αριθμός τους πρέπει να ξεπερνά τη διάρκεια της ζωής της ΑΕ. Η μερισματαπόδειξη παραδίδεται στο ταμείο της ΑΕ όταν εισπράττεται, απ' τον κάτοχό της, το αντίστοιχο μέρος της μετοχής.

Τόσο η μετοχή όσο και η μερισματαπόδειξη, μπορούν να μεταβιβάζονται ελεύθερα και χαρακτηρίζονται από τον αστικό Κώδικα σαν αξιόγραφα.

1.10. Διακρίσεις των μετοχών.

Οι μετοχές διακρίνονται τόσο για τον τρόπο έκδοσής τους όσο και για τα δικαιώματα που παραχωρούν στον κάτοχό τους. Έχουν βέβαια ενιαία ονομαστική αξία, αλλά η τιμή έκδοσής τους μπορεί να είναι διαφορετική απ' την ονομαστική τους αξία.

.1.10.1 Ανάλογα με την έκδοσή τους.

Οι μετοχές, ανάλογα με τον τρόπο έκδοσής τους διακρίνονται σε:

α) Ανώνυμες μετοχές. Λέγονται και «μετοχές στον κοιμιστή», γιατί δεν γράφουν πάνω

τους τ' όνομα του μετόχου τους, αλλά μέτοχός τους θεωρείται αυτός που τις κατέχει, ο κομιστής.

Μεταβιβάζονται ελεύθερα, με απλή παράδοση, χωρίς ν' απαιτείται γραπτός τύπος μεταβίβασης. Ο νόμος απαλλάσσει απ' τα τέλη χαρτοσήμου, γενικά τη μεταβίβαση των μετοχών και όταν ακόμη αυτή γίνεται γραπτή μέσα στο Χρηματιστήριο.

β) Ονομαστικές μετοχές. Εκτός απ' τα άλλα στοιχεία που όλες οι μετοχές έχουν γραμμένα πάνω τους, οι ονομαστικές πρέπει ν' αναγράφουν ακόμη τ' ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση, το επάγγελμα και την υπηκοότητα του κατόχου τους. Είναι καταχωρημένες στο βιβλίο ή μητρώο μετοχών της εταιρίας.

Η μεταβίβαση των ονομαστικών μετοχών, που δεν κυκλοφορούν στο Χρηματιστήριο, γίνεται από Συμβολαιογράφο ή απ' την εταιρία. Στην περίπτωση μεταβίβασης ονομαστικών μετοχών για λόγους κληροδοσίας ή κληρονομιάς, η μεταβίβαση γίνεται υποχρεωτικά απ' την ΑΕ, που έχει εκδώσει τις μετοχές.

1.10.2 Ανάλογα με το δικαίωμα της ψήφου.

Οι μετοχές ανάλογα με το δικαίωμα της ψήφου που έχουν στις ΓΣ των μετόχων διακρίνονται σε:

α) Μετοχές με ψήφο. Είναι όλες οι μετοχές ανώνυμες ή ονομαστικές, χωρίς προνόμια, που απ' το νόμο ή το καταστατικό δεν έχουν χάσει το δικαίωμα της ψήφου.

β) Μετοχές χωρίς ψήφο. Είναι οι προνομιακές μετοχές που χάνουν το δικαίωμα της ψήφου αλλά εξασφαλίζουν στους μετόχους τους σταθερό εισόδημα, γιατί τους δίνουν το δικαίωμα να εισπράξουν τόκο στις χρήσεις που η ΑΕ δεν μοιράζει μέρισμα ή το μέρισμα που μοιράζει είναι λιγότερο απ' τον τόκο που δικαιούνται οι προνομιακές μετοχές με προκαθορισμένο επιτόκιο. Αν το μέρισμα είναι μεγαλύτερο απ' τον τόκο οι μετοχές θα πάρουν μόνο το μέρισμα. Δεν μπορούν να πάρουν και τόκο και μέρισμα.

Οι κάτοχοι μετοχών χωρίς ψήφο στερούνται το δικαίωμα της ψήφου, μπορούν όμως να παραβρίσκονται και να συμμετέχουν στις Γενικές Συνελεύσεις των ΑΕ.

Η έκδοση μετοχών χωρίς ψήφο είναι άκυρη γιατί προσκρούει στην αρχή της ισότητας των μετοχών.

1.10.3 Ανάλογα με το δικαίωμα στη διανομή των κερδών της περιουσίας της Α.Ε.

Ο μέτοχος επενδύει χρήματα με αντικειμενικό σκοπό το κέρδος της επένδυσής του, συνυπολογίζοντας και τον κίνδυνο που διατρέχει απ' την επένδυση του κεφαλαίου του. Έτσι το κεφάλαιο του μετόχου του παραχωρεί το δικαίωμα να συμμετέχει ανάλογα

στη διανομή των κερδών της ΑΕ και να συμμετέχει στη διανομή της περιουσίας μόνο κατά τη λύση και εκκαθάριση της εταιρίας. Δεν του παραχωρεί όμως το δικαίωμα να δημιουργεί απαίτηση απ' την περιουσία της κατά τη διάρκεια της ζωής και της λειτουργίας της ΑΕ.

Έτσι, ανάλογα με τα δικαιώματα στη διανομή των κερδών και στην Περιουσία της ΑΕ, σε περίπτωση λύσης και εκκαθάρισής της, οι μετοχές διακρίνονται σε:

α) Κοινές μετοχές

- Εκδίδονται με την ίδρυση της ΑΕ, αλλά και όταν αυξάνεται το ΜΚ της εταιρίας
  - Μπορούν να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές.
  - Έχουν δικαίωμα ψήφου.
-
- Έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή των κερδών.
  - Έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή της περιουσίας της εταιρίας, όταν γίνει η λύση και η εκκαθάρισή της.
  - Έχουν δικαίωμα προτίμησης στην περίπτωση που θ' αυξηθεί το ΜΚ και θα εκδοθούν νέες μετοχές.
  - Έχουν δικαίωμα να μεταβιβάζονται.

β) Προνομιακές (ή προνομιούχες) μετοχές

- Εκδίδονται με την ίδρυση της ΑΕ, αλλά και όταν αυξάνεται το ΜΚ της εταιρίας.
- Μπορούν να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές.
- Μπορούν να μην έχουν το δικαίωμα της ψήφου, αλλά τότε Θα έχουν το δικαίωμα του τόκου.
- Έχουν αυξημένο δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή των κερδών
- Έχουν αυξημένο δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή της περιουσίας της εταιρίας, όταν γίνει η λύση και η εκκαθάρισή της
- Έχουν δικαίωμα προτίμησης στην περίπτωση που θα αυξηθεί το ΜΚ και θα εκδίδουν νέες μετοχές.
- Έχουν δικαίωμα να μεταβιβάζονται.

Σχετικά με τις προνομιακές μετοχές στη χώρα μας, θα πρέπει να σημειωθεί ότι συνηθίζεται να εκδίδονται χωρίς ψήφο. Αν δε το καταστατικό της εταιρίας προβλέπει γι' αυτές να παίρνουν το ίδιο με τις κοινές μέρισμα, τότε η τιμή τους στο Χρηματιστήριο Αθηνών είναι μικρότερη απ' την τιμή των κοινών μετοχών.

γ) Επικαρπίας μετοχές

Στην περίπτωση που η ΑΕ κάνει απόσβεση του Μετοχικού Κεφαλαίου έχει δικαίωμα να εκδώσει μετοχές επικαρπίας και να τις παραχωρήσει στους μετόχους της, σε αντικατάσταση των μετοχών που την ονομαστική τους αξία απόσβεσε. Η έκδοσή τους μνημονεύεται στον ισολογισμό.

- Εκδίδονται, λοιπόν, όταν γίνει απόσβεση του ΜΚ, προβλεπόμενη απ' το καταστατικό της ΑΕ.

-
- Μπορούν να είναι ανώνυμες ή ονομαστικές.
  - Έχουν δικαίωμα ψήφου.
  - Έχουν περιορισμένο δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή των κερδών
  - Έχουν περιορισμένο δικαίωμα συμμετοχής στη διανομή της περιουσία της εταιρίας όταν γίνει η λύση και η εκκαθάρισή της
  - Έχουν δικαίωμα προτίμησης στην περίπτωση που δ' αυξηθεί το ΜΚ και πάλι και θα εκδοθούν νέες μετοχές.
  - Έχουν δικαίωμα να μεταβιβάζονται.

1.11. Τιμές των μετοχών

Η αξία που αναγράφεται πάνω στη μετοχή λέγεται και ονομαστική αξία της μετοχής ή τιμή της μετοχής.

Η έκδοση ή καλύτερα η διάθεση των μετοχών στους μετόχους - ιδρυτές ή στο πλατύ κοινό όταν η ΑΕ συγκροτείται με δημόσια εγγραφή, μπορεί να γίνει σε τιμή ίση ή διαφορετική απ' την ονομαστική αξία των μετοχών. Έτσι, σχετικά με την έκδοσή τους, οι μετοχές διακρίνονται σε:

α) Μετοχές που εκδίδονται στό άρτιο. Η διάθεση των μετοχών στους μετόχους γίνεται στην τιμή της μετοχής.

Εάν οι μετοχές εκδοθούν και διατεθούν στους μετόχους, στο άρτιο, η τιμή έκδοσης της μετοχής θα είναι η ονομαστική της αξία:

Τιμή έκδοσης = Μετοχικό Κεφάλαιο συνολικός αριθμός μετοχών.

β) Μετοχές που εκδίδονται υπέρ το άρτιο. Η διάθεση των μετοχών γίνεται σε τιμή μεγαλύτερη απ' την ονομαστική αξία των μετοχών. Το πόσο μεγαλύτερη θα είναι η τιμή διάθεσης, το κρίνουν οι ιδρυτές της ΑΕ.

Εάν οι μετοχές εκδοθούν και διατεθούν υπέρ το άρτιο, τότε η τιμή έκδοσης της μετοχής θα είναι μεγαλύτερη της ονομαστικής αξίας κατά το ποσό υπέρ το άρτιο, που αναλογεί για κάθε μετοχή:

Τιμή διάθεσης = (Μετοχικό Κεφάλαιο ± Αποθεματικό από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο) / συνολικός αριθμός μετοχών.

γ) Μετοχές που εκδίδονται υπό το άρτιο. Ο νόμος απαγορεύει την έκδοση μετοχών σε τιμή μικρότερη του αρτίου. Έτσι, τόσο με τη σύσταση της ΑΕ, όσο και με την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, οι μέτοχοι δεν μπορούν να πληρώσουν τις μετοχές σε τιμή μικρότερη της ονομαστικής, γιατί τότε η ΑΕ θα συγκέντρωνε μικρότερο ποσό Μετοχικού Κεφαλαίου από αυτό που στο καταστατικό της αναγράφεται. Μπορεί αργότερα οι μετοχές να μεταβιβαστούν σε μικρότερη τιμή απ' την ονομαστική τους αλλά αυτό θα γίνει με ζημιά του μετόχου που τις μεταβιβάζει και όχι της εταιρίας.

Η διακίνηση των μετοχών στο Χρηματιστήριο και στην ελεύθερη αγορά μπορεί να γίνεται σε τιμή ίση ή διαφορετική απ' την ονομαστική τους αξία. Έτσι αντικειμενικές, αλλά και υποκειμενικές μερικές φορές, εκτιμήσεις προσδίδουν στην αξία της μετοχής διαφορετική τιμή από την ονομαστική της. Οι εκτιμήσεις προέρχονται απ' τα κέρδη που δημιουργήσε ή που προβλέπεται να δημιουργήσει η εταιρία. Απ' το μικρό ή μεγάλο μέρος που μοίρασε ή που θα μοιράσει. Απ' τη φήμη που έχει η εταιρία. Απ' την οικονομική θέση που έχει συγκριτικά με τις άλλες του κλάδου της και γενικά η ίδια στην αγορά. Απ' τη μελλοντική εξέλιξη που προδιαγράφεται για την ίδια και το αντικείμενά της. Απ' το επίπεδο της οργάνωσης και λειτουργίας της. Απ' την οικονομική και κοινωνική σταθερότητα ή αστάθεια της χώρας. π' τον κρατικό παρεμβατισμό κλπ.

1.12. Λογιστικά Βιβλία της ΑΕ

Οι Ελληνικές και ξένες ΑΕ, άσχετα με το ύψος που θα έχουν, στην προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, τ' ακαθάριστα έσοδά τους και απ' την αρχή της λειτουργίας τους, είναι υποχρεωμένες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΣ, να τηρούν λογιστικά βιβλία Γ'

κατηγορίας. Τα λογιστικά βιβλία πριν απ' τη χρησιμοποίησή τους χαρτοσημαίνονται και θεωρούνται υποχρεωτικά απ' τον Οικ. Έφορο της Εφορίας της έδρας της εταιρίας. Όχι μόνο οι Ελληνικές αλλά και οι ξένες εταιρίες που έχουν έδρα την Ελλάδα είναι υποχρεωμένες να τηρούν τα βιβλία τους στην Ελληνική γλώσσα. Μπορούν να χρησιμοποιούν τα σύγχρονα λογιστικά μέσα μηχανοργάνωσης (καρτέλες, λογιστικές μηχανές, Η/Υ, μικροφωτοταινίες και μικροφωτοδελτία), αρκεί να υπάρχουν με ευχέρεια τα τεχνικά μέσα της αποκρυπτογράφησης τους, για να διευκολύνεται ο φορολογικός έλεγχος της εταιρίας. Στην περίπτωση υποκαταστημάτων, τα βιβλία τους θεωρούνται στην Εφορία της έδρας της ΑΕ ή στην Εφορία του τόπου του υποκαταστήματος. Τα βιβλία τηρούνται υποχρεωτικά στην έδρα της εταιρίας, με εξαίρεση τα βιβλία του υποκαταστήματος που τηρούνται σ' αυτό. Μόνο μετά από έγκριση του Οικ. Εφόρου και μετά από αυστηρά κριτήρια, τα βιβλία μπορούν να τηρούνται σε άλλο χώρο έξω απ' την έδρα της ΑΕ. Έχει νομικά καθιερωθεί το απόρρητο των λογιστικών βιβλίων. Δικαίωμα ελέγχου των βιβλίων, χωρίς την έγκριση του Υπουργού των Οικονομικών έχουν: ο Οικονομικός Έφορος (Διευθυντής της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας - Δ.Ο.Υ. και ο υπάλληλος που διορίζεται από αυτόν. Ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Ελέγχου Διακίνησης Αγαθών (ΥΠ.Ε.Δ.Α.) και οι αρμόδιοι υπάλληλοί του. Οι Διευθυντές της Μηχανογραφικής Υπηρεσίας Φορολογίας (Μ.Υ.Φ.) και της Υπηρεσίας Προληπτικού Φορολογικού Ελέγχου (Υ.Π.Φ.Ε.) και οι αρμόδιοι υπάλληλοί της. Ακόμη έχουν τα Διοικητικά Δικαστήρια, η Επιτροπή Λογιστικών Βιβλίων (Ε.Λ.Β.) και ο αρμόδιος Επιθεωρητής Οικονομικών Εφοριών.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται να λαμβάνουν γνώση των βιβλίων και των στοιχείων καθώς και των λοιπών δικαιολογητικών εγγράφων, χωρίς την έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, οι Δημόσιες, οι Δημοτικές και οι Κοινοτικές Αρχές μόνο στις περιπτώσεις που ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, που διεκδικούν πόρους από την εταιρία ή άλλα έννομα δικαιώματά τους.

Ο Έλεγχος των βιβλίων και των στοιχείων γίνεται στα γραφεία της εταιρίας. Μπορεί να γίνεται και στο κατάστημα της Δημόσιας Οικονομικής Εφορίας (Δ.Ο.Υ.) όταν είναι εξαιρετικά δυσχερής η ενέργειά του στα γραφεία ή τον χώρο της επαγγελματικής εγκατάστασης της εταιρίας. Στην περίπτωση αυτή, η εταιρία καλείται με έγγραφο του Οικονομικού Διευθυντή της Δ.Ο.Υ. και με απόδειξη παραλαβής και στη συνέχεια παράδοσης, να προσκομίσει, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, τα ζητούμενα βιβλία και στοιχεία.

Αν υπάρξει υπόνοια, από τον επιθεωρητή Οικονομικών Υπηρεσιών ή τον αρμόδιο Διευθυντή (Οικονομικό Έφορο) της Δ.Ο.Υ. ότι η εταιρία έχει διπλά βιβλία ή στοιχεία ή αποκρύπτει βιβλία, στοιχεία, εμπορεύματα ή άλλα έγγραφα, με τα οποία ελλατώνει τα φορολογικά της έσοδα, έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή

τον Ειρηνοδίκη της περιφέρειας της εταιρίας την ανεύρεση και κατάσχεση των βιβλίων και των στοιχείων. Η έρευνα γίνεται από αρμόδιο ανακριτικό υπάλληλο και με την βοήθεια εφοριακών υπαλλήλων σε οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα και ώρα για την εταιρία. Τα βιβλία διατηρούνται υποχρεωτικά για δεκαπέντε (15) χρόνια. Τα στοιχεία και τα άλλα δικαιολογητικά για ένδεκα (11) χρόνια. Μετά από έγκριση του Οικ. Εφόρου μπορούν να καταστραφούν όλα ή μερικά απ' τα βιβλία ή τα στοιχεία.

Τα «Έξοδα Πρώτης Εγκατάστασης», αγορές και οποιεσδήποτε άλλες συναλλαγές γίνουν, πριν απ' τη δημοσίευση της σύστασης της ΑΕ στο ΦΕΚ, καταχωρούνται σε προσωρινά βιβλία θεωρημένα απ' τον Οικ. Έφορο της κατοικίας ενός απ' τους ιδρυτές της. Οι εγγραφές αυτές μεταφέρονται με την ημερομηνία της χρονολογίας που έγιναν στα κανονικά βιβλία της εταιρίας που θα θεωρήσει αργότερα και μόλις έχει το ΦΕΚ που δημοσιεύεται η σύστασή της.

Η ΑΕ έχει δικαίωμα να εφαρμόζει οποιοδήποτε λογιστικό σύστημα (αναλυτικό, συγκεντρωτικό, αγγλοσαξονικό, Γαλλικό, κλπ.), αρκεί να είναι επιστημονικά παραδεκτό.

Ο Εμπορικός νόμος, του οποίου έχουν ισχύ οι φορολογικές διατάξεις που δεν καλύπτονται από τον ΚΦΣ, υποχρεώνει την ΑΕ και στην τήρηση ορισμένων άλλων βιβλίων, θεωρημένων απ' τον Οικ. Έφορο της έδρας της. Αυτά είναι:

α) Βιβλίο Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων. Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται σε περίληψη οι συζητήσεις και οι αποφάσεις της ΓΣ. Μετά από αίτηση μετόχου, ο Πρόεδρος της ΓΣ είναι υποχρεωμένος να καταχωρεί στα πρακτικά με περιληπτική ακρίβεια τη γνώμη του. Στο βιβλίο ακόμη καταχωρούνται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και κατάλογος με τους μετόχους που παραβρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται. Ο νόμος δέχεται ότι η ΑΕ δεν διαλύεται έστω και αν όλες οι μετοχές συγκεντρωθούν στα χέρια ενός μετόχου. Έτσι, σε αυτή την περίπτωση ή στην περίπτωση που είναι λίγοι οι μέτοχοι και στη ΓΣ παραβρεθεί ένας μόνο μέτοχος, τότε στη ΓΣ πρέπει να παραβρίσκεται και να προσυπογράφει τα πρακτικά αντιπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου ή Συμβολαιογράφος της έδρας της ΑΕ.

β) Βιβλίο Πρακτικών Αποφάσεων Διοικητικού Συμβουλίου. Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται όλες οι μηνιαίες συνεδριάσεις του ΔΣ, έστω και αν δεν υπήρχε θέμα συζήτησης και η συνεδρίαση λύθηκε. Έχει αποδεικτική δύναμη για τη λογοδοσία του Διοικητικού Συμβουλίου στη Γενική Συνέλευση.

Σ' αυτό καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις του ΔΣ, αφού αυτό είναι συλλογικό όργανο και ασκεί τη Διοίκηση της ΑΕ και έχει αναλάβει τις εμπορικές και αστικές ευθύνες του νομικού της προσώπου. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν έκδοση μετοχών, μεταβολή κεφαλαίου, σύγκληση ΓΣ, συγκρότηση του ΔΣ σε σώμα, αντιπροσώπευση ή

ανάθεση αρμοδιοτήτων σε Διευθυντή ή Διευθύνοντα ή Ειδικό Σύμβουλο και γενικά οτιδήποτε έχει σχέση με Διαχειριστική αρμοδιότητα του ΔΣ, πρέπει να καταχωρείται στο βιβλίο αυτό. Η συμπλήρωση του βιβλίου γίνεται συνήθως από διορισμένο πρόσωπο από το καταστατικό ή από το Λογιστή της ΑΕ.

γ) Βιβλίο Αντιγραφής Επιστολών, η τήρηση του οποίου πρακτικά έχει ατονήσει. Αντί γι' αυτό τηρούνται οι επιστολές, κατά χρονολογική σειρά παραλαβής ή κατ' αλφαβητική σειρά αποστολέα και χρονολογική σειρά παραλαβής, στο αρχείο της εταιρίας.

δ) Βιβλίο των Μετόχων. Σ' αυτό καταχωρούνται οι παλιοί και οι νέοι κάτοχοι ονομαστικών μόνο μετοχών.

ε) Βιβλίο ή Μητρώο Μετοχών. Σ' αυτό καταχωρούνται οι ονομαστικές μετοχές, οι ανώνυμες που εξοφλούνται με δόσεις και μέχρι της αποπληρωμής τους παραμένουν ονομαστικές και οι μετοχές εταιριών γενικού συμφέροντος ή με «ρήτρα» του καταστατικού, οι οποίες είναι υποχρεωτικά ονομαστικές. Η καταχώριση γίνεται με την αναγραφή του ονοματεπωνύμου, της διεύθυνσης, του επαγγέλματος, της εθνικότητας και της υπογραφής, τόσο αυτού που τις μεταβιβάζει, όσο και εκείνου του μετόχου που δέχεται τη μεταβίβαση. Τα στοιχεία καταχωρούνται έτσι, άσχετα αν η μεταβίβαση γίνεται πάνω στην ίδια τη μετοχή ή αν ακυρώνεται η πρώτη και εκδίδεται από την ΑΕ νέα.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

1.13. Ορισμός και Χαρακτηριστικά της Ε.Π.Ε.

Ο νόμος δεν δίνει τον ορισμό της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, αφήνοντας, προφανώς, το έργο αυτό στην επιστήμη.

Τα χαρακτηριστικά της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης εν μέρει μοιάζουν με εκείνα της ανώνυμης εταιρείας (π.χ. συνέλευση εταίρων, περιορισμένη ευθύνη μελών της εταιρείας κ.ο.κ.) και εν μέρει με εκείνα της προσωπικής εταιρείας (π.χ. ύπαρξη διαχειριστή αντί διοικητικού συμβουλίου). Μερικές φορές γίνεται συνδυασμός των χαρακτηριστικών προσωπικής και ανώνυμης εταιρείας, όπως στη λήψη αποφάσεων κατά τις συνελεύσεις των εταίρων που απαιτείται πλειοψηφία τόσο του εταιρικού κεφαλαίου, όσο και του όλου αριθμού των εταίρων.

Η Ε.Π.Ε. είναι ο εταιρικός τύπος που βρίσκεται ανάμεσα στην ανώνυμη και την προσωπική εταιρεία. Δεν έχει τα μειονεκτήματα της πρώτης (που είναι κεφαλαιουχική

εταιρεία), όπως την ανάγκη μεγάλου κεφαλαίου και ακόμα τη μειωμένη επιρροή των μετόχων στη διοίκηση της εταιρείας. Δεν έχει ούτε το μέγα μειονέκτημα των προσωπικών εταιρειών, δηλαδή, το απεριόριστο της ευθύνης των ομόρρυθμων εταίρων.

1.14. Έννοια της Ε.Π.Ε.

Ο νόμος ορίζει ότι στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την Περιουσία της. Με τη διάταξη αυτή, λοιπόν, καθιερώνεται η περιορισμένη (μέχρι του ύψους της εισφοράς τους) ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. Η αρχή αυτή αποτελεί την κυριότερη ομοιότητα της Ε.Π.Ε. προς την ανώνυμη εταιρεία, αλλά ταυτόχρονα και το μεγαλύτερο πλεονέκτημα των εταίρων της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης. Το πλεονέκτημα αυτό έχουν όλοι οι εταίροι -δεν υπάρχουν στην Ε.Π.Ε. εταίροι ευθυνόμενοι για τα χρέη της εταιρείας με ολόκληρη την ατομική τους περιουσία αλληλεγγύως, όπως συμβαίνει με τους ομόρρυθμους εταίρους στις Ο.Ε. και Ε.Ε.

Να σημειωθεί, όμως, ότι η ευθύνη των εταίρων της Ε.Π.Ε. είναι απεριόριστη προκειμένου για χρέη της εταιρείας προς το Δημόσιο, σύμφωνα με τον Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων και για αδικήματα φοροδιαφυγής. Το ίδιο ισχύει και για τα χρέη της Ε.Π.Ε. προς το Ι.Κ.Α.

1.15. Η επωνυμία της Ε.Π.Ε.

Η επωνυμία της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχειρήσεως που ασκείται από αυτήν .

Στην πράξη, πολλές φορές, χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό της επωνυμίας της Ε.Π.Ε. και τα δύο μαζί, δηλαδή, τόσο το όνομα κάποιου εταίρου, όσο και το αντικείμενο των εργασιών της, γιατί από την προαναφερθείσα διάταξη δεν προκύπτει πως κάτι τέτοιο απαγορεύεται. π.χ. «Γ. ΠΑΠΠΑΣ ΧΗΜΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ - ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ».

Εκείνο που επιβάλλεται από το νόμο είναι, πως στην εταιρική επωνυμία πρέπει να περιέχονται, οπωσδήποτε, ολογράφως οι λέξεις «Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης».

Άκυρη κηρύσσεται με δικαστική απόφαση η εταιρεία, εάν στο συμβολαιογραφικό έγγραφο συστάσεώς της (Καταστατικό) δεν περιληφθεί η επωνυμία της ή εάν η περιληφθείσα επωνυμία δεν είναι σύμφωνη με το νόμο. Με συμφωνία όλων των εταίρων, όμως, μπορεί να συμπληρωθεί ή τροποποιηθεί το αρχικό (συστατικό) της εταιρείας

έγγραφο και να γίνει η νόμιμη δημοσίευση, οπότε θεραπεύεται η ακυρότητα.

Είναι υποχρεωτική η αναγραφή της επωνυμίας και του κεφαλαίου σε όλα τα έντυπα της εταιρείας ή σε δημοσιεύσεις και διαφημίσεις. Επίσης, η έδρα και ο αριθμός μητρώου, στο οποίο έχει καταχωρηθεί η εταιρεία.

1.16. Εμπορική ιδιότητα Ε.Π.Ε.

Η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι εμπορική ακόμη κι αν ο σκοπός αυτής δεν είναι εμπορική επιχείρηση

Ο διαχειριστής της Ε.Π.Ε. δεν αποκτά την ιδιότητα του εμπόρου από το λόγο αυτό, αφού κατά το νόμο έμπορος είναι αυτός που επιχειρεί εμπορικές πράξεις στο όνομά του και για δικό του λογαριασμό - πράγμα που δεν συμβαίνει με το διαχειριστή της Ε.Π.Ε. που ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρείας.

Επίσης, ο εταίρος διαχειριστής της Ε.Π.Ε. δεν γίνεται έμπορος, έστω κι αν κατέχει το μεγαλύτερο μέρος ή το σύνολο των εταιρικών μεριδίων και μπορεί έτσι να επιδρά στην οικονομική της ζωή, αφού το γεγονός αυτό δεν συνιστά αντικειμενικώς εμπορική πράξη και οι εμπορικές πράξεις που επιχειρεί ως διαχειριστής ενεργούνται όχι στο δικό του όνομα, αλλά στο όνομα και για λογαριασμό της εταιρείας.

1.17. Ο σκοπός της Ε.Π.Ε.

Ως προς τον σκοπό, τον οποίο μπορεί να επιδιώκει η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, με άλλα λόγια σχετικά με το αντικείμενο των εργασιών της, ο νόμος θέτει ένα μόνο περιορισμό:

Στην Ε.Π.Ε. απαγορεύεται η άσκηση επιχειρήσεων (εργασιών) για τις οποίες έχει ορισθεί από το νόμο άλλος αποκλειστικός εταιρικός τύπος (π.χ. τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες επιτρέπεται να ασκούνται μόνο από ανώνυμες εταιρείες). Συνεπώς και κατ' αντιδιαστολή προς την παραπάνω διάταξη, κάθε εργασία για την άσκηση της οποίας ο νόμος δεν απαιτεί ορισμένο εταιρικό τύπο, μπορεί να ασκηθεί από Ε.Π.Ε.

1.18. Έδρα της Ε.Π.Ε.

Ως έδρα της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ορίζεται ένας δήμος ή μια κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας. Όταν πρόκειται για οπωσδήποτε μεγάλη πόλη, στην οποία υπάρχουν περισσότερες οικονομικές εφορίες, πρέπει να συμπληρώνεται η έδρα με την ακριβή διεύθυνση (οδός, αριθμός, ταχυδρομικός τομέας). Τούτο είναι απαραίτητο για να προσδιορισθεί σε ποιας οικονομικής εφορίας την αρμοδιότητα θα υπάγεται η εταιρεία.

1.19. Εταιρικά μερίδια- Εταιρικές μερίδες

Το εταιρικό κεφάλαιο χωρίζεται σε εταιρικά μερίδια. Κατώτατο όριο του εταιρικού μεριδίου προσδιορίζεται απ' το νόμο και πρέπει να είναι τριάντα ευρώ (€ 30,00). Ανώτατο όριο του εταιρικού μεριδίου δεν υπάρχει. Μπορεί να είναι οποιοδήποτε ποσό αλλά υποχρεωτικά πολλαπλάσιο ακέραίου αριθμού των τριάντα ευρώ.

Ένα ή περισσότερα εταιρικά μερίδια τα οποία κατέχει κάθε εταίρος αποτελούν και μία εταιρική μερίδα. Το εταιρικό μερίδιο δεν διασπάται.

Κάθε εταίρος, ανεξάρτητα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που κατέχει, συμμετέχει προσωπικά στη Συνέλευση των εταίρων με μία εταιρική μερίδα. Άρα και με μία ψήφο η οποία βαραίνει ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που κατέχει. Έχει δικαίωμα ο εταίρος να μεταβιβάζει μέρος της εταιρικής του μερίδας.

Ο διπλός (μικτός) χαρακτήρας της ΕΠΕ φαίνεται, τόσο απ' το προσωπικό στοιχείο αφού κάθε εταίρος, άσχετα με τον αριθμό των μεριδίων που κατέχει, έχει δικαίωμα μιας ψήφου, όσο και από το κατώτατο όριο κεφαλαίου το οποίο απαιτεί ο νόμος και το οποίο μεταφράζεται σε εταιρικά μερίδια τα οποία δυναμώνουν ανάλογα με τον αριθμό τους την ψήφο των εταίρων που τα κατέχουν.

Ο νόμος απαιτεί ακόμη ότι σε κάθε έντυπο, διαφήμισης, δημοσιότητας ή άλλο έγγραφο της εταιρίας, πρέπει απαραίτητα να γράφεται εκτός απ' την επωνυμία και τον τύπο της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρίας. Η απαίτηση αυτή του νόμου, σήμερα στην πράξη παραβιάζεται συχνά απ' τις εταιρίες, παρόλο που υπάρχει ο κίνδυνος της επιβολής ποινικής τιμωρίας απ' το Δικαστήριο. Ζητείται δε, από πολλούς επιστήμονες η κατάργηση αυτής της παραγράφου του νόμου.

1.20. Καταστατικό

Η εταιρική σύμβαση (το καταστατικό) των ΕΠΕ καταρτίζεται μόνο με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Το καταστατικό περιέχει τους κανόνες συμπεριφοράς, τόσο των εταίρων όσο και του Διαχειριστή της εταιρίας (ο οποίος εκπροσωπεί την εταιρία), απέναντι στους τρίτους, αλλά και μεταξύ τους. Και πρέπει να περιέχει:

α) Το όνομα, το επώνυμο και το επάγγελμα των εταίρων, τη διεύθυνση της κατοικίας τους και την ιθαγένειά τους. (Όσοι δεν έχουν ιθαγένεια δεν έχουν το δικαίωμα να συνεταιρίζονται).

β) Την επωνυμία της εταιρίας

γ) Την έδρα και το σκοπό της εταιρίας· σαν έδρα μπορεί να ορίζεται Δήμος ή Κοινότητα της χώρας, όπου η εταιρία έχει εγκαταστημένη τη Διοίκηση και το Λογιστήριό της. Στην περίπτωση των μεγάλων πόλεων, Θα πρέπει ν' αναγράφεται στο καταστατικό της η οδός, ο αριθμός και η περιοχή της έδρας, για να προσδιορίζεται η οικονομική Εφορία του τόπου στην οποία ανήκει η εταιρία. Ο σκοπός πρέπει να είναι ορισμένος και να περιγράφεται με λεπτομέρεια και σαφήνεια στο καταστατικό. Μπορεί να έχει ευρύτητα αντικειμένου και ν' ασχολείται με περισσότερους κλάδους, δεν μπορεί όμως αόριστα να περιλαμβάνει όλους τους κλάδους εμπορίας ή εκμετάλλευσης της οικονομίας.

δ) την ιδιότητα της εταιρίας σαν «Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης».

ε) Το εταιρικό κεφάλαιο, τα εταιρικά μερίδια και τις μερίδες συμμετοχής των εταίρων. Τη βεβαίωση των εταίρων ότι καταβλήθηκε το εταιρικό κεφάλαιο.

στ) Τις εισφορές των εταίρων (-σε χρήμα ή -σε πράγμα). Την αποτίμηση των εισφορών -σε πράγμα και το όνομα του εταίρου που εισέφερε το πράγμα. Τη συνολική αξία (αποτίμηση) των εισφορών -σε πράγμα.

ζ) Τη διάρκεια της ζωής της εταιρίας.

η) Άλλους όρους προαιρετικούς ή συμπληρωματικούς των παραπάνω, όπως:

- Συμφωνία των εταίρων για συμπληρωματικές εισφορές.

- Συμφωνία για «Παρεπόμενες παροχές» -σε χρήση πράγματος ή -σε εργασία σύμφωνα με το νόμο. Οι παρεπόμενες παροχές μπορούν να παρέχονται στην εταιρία από τους εταίρους και δεν αποτελούν εισφορά.

1.21. Υπόδειγμα καταστατικού ΕΠΕ

Αριθμός .....

ΣΥΣΤΑΣΗ «ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ»

Κεφάλαιο € 18.000,00. (Κατώτατο όριο που επιτρέπει ο νόμος)

Αθήνα, σήμερα την εικοστή τρίτη (23η) Φεβρουαρίου 1982 ημέρα Τρίτη και στο επί της οδού Αττικού Άλσους αριθ.... συμβολαιογραφείο μου, εμφανίσθηκαν οι γνωστοί μου και μη εξαιρετέοι: 1) Η Ε.Μ. έμπορος κάτοικος οδός Σίφνου αριθ ... Ελληνικής Ιθαγένειας, αριθ. Ταυτότητας ..... του Αστ. Τμήματος 2) Ο Δ.Κ. έμπορος, κάτοικος Αθηνών, αριθ. Ταυτότητας ..... του Αστ. Τμήματος (κλπ.) .....και οι δύο είναι ενήλικοι. Μου εξήτησαν τη σύνταξη του παρόντος καταστατικού με το οποίο δηλώνουν, συνομολογούν και συναποδέχονται τα εξής: Συνιστούν με το παρόν εταιρία περιορισμένης ευθύνης με έδρα

την Αθήνα (Δήμος .....) και με εταιρικό κεφάλαιο δεκαοκτώ χιλιάδων ευρώ (€ 18.000,00). Οι συμβαλλόμενοι καταρτίζουν και εγκρίνουν το παρόν καταστατικό με τους παρακάτω ειδικούς όρους και συμφωνίες:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΣΥΣΤΑΣΗ, ΣΚΟΠΟΣ, ΕΠΩΝΥΜΙΑ, ΕΔΡΑ, ΔΙΑΡΚΕΙΑ.

Άρθρο 1ο

ΣΥΣΤΑΣΗ

Με το παρόν καταστατικό ιδρύεται εταιρία περιορισμένης ευθύνης.

Άρθρο 2ο

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της εταιρίας είναι:

α) Η παραγωγή, επεξεργασία και εμπορία σ' όλη τη χώρα και στο εξωτερικό, κάθε μορφής αρχιτεκτονικών συστημάτων αλουμινίου (Profiles), καθώς και των εξαρτημάτων συναρμολόγησης, σύνδεσης και λειτουργίας αυτών.

β) Η εισαγωγή και αντιπροσωπεία παρόμοιων υλικών από εταιρίες του εξωτερικού ή του εσωτερικού.

γ) Η συμμετοχή σε εταιρίες που υπάρχουν ή πρόκειται να δημιουργηθούν και που έχουν παρόμοιο ή ανεξάρτητο εταιρικό τύπο και που επιδιώκουν τον ίδιο με την παρούσα εταιρία ή παρόμοιο με αυτήν σκοπό.

Άρθρο 3ο

ΕΠΩΝΥΜΙΑ

Η επωνυμία της εταιρίας είναι:

ΤΕΧΝΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ εταιρία περιορισμένης ευθύνης

(ΤΕΧΝΑΛΟΥΜΙΝΙΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΠΕ)

Άρθρο 4ο

ΕΔΡΑ

Η έδρα της εταιρίας ορίζεται ότι πρέπει να είναι η πόλη της Αθήνας του Νομού

Απτικής και συγκεκριμένα ο Δήμος .... (Προσδιορίζεται η οδός και ο αριθμός, αν έχει επιλεγεί τόπος εγκατάστασης των γραφείων), ή με απόφαση του Διαχειριστή (ή της συνέλευσης των εταίρων) θα προσδιοριστεί ο τόπος εγκατάστασης της εταιρίας, μέσα στα όρια του Δήμου .... (η Εφορία θα ζητήσει οπωσδήποτε οδό και αριθμό για να εκδώσει παράβολα και να θεωρήσει βιβλία και στοιχεία. Γι' αυτό ο χώρος θα πρέπει να έχει ήδη αποφασιστεί από τους εταίρους πριν από τη σύνταξη του καταστατικού).

Η εταιρία έχει δικαίωμα, μετά από απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, να ιδρύει υποκαταστήματα και σε άλλους νομούς όλης της χώρας και να μεταφέρει τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις της και τις αποθήκες της ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της.

Άρθρο 5ο

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η διάρκεια της ζωής της εταιρίας ορίζεται για (10) Δέκα χρόνια, Και συγκεκριμένα αρχίζει απ' την ημέρα της δημοσίευσης της περίληψης του παρόντος καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης - Δελτίο Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης και τελειώνει την τριακοστή Πρώτη (31η) του μήνα Δεκέμβρη του έτους χίλια εννιακόσια ενενήντα δύο (1992).

Με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων και με την πλειοψηφία που ορίζει ο ν. 3190/55 (για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης), μπορεί να παρατείνεται η διάρκεια της ζωής της εταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ, ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ, ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΩΝ.

Άρθρο 6ο

ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το κεφάλαιο της εταιρίας € 18.000,00 καταβλήθηκε ολόκληρο σε μετρητά (ο νόμος απαιτεί σε μετρητό μόνο € 9.000,00), στο Ταμείο της εταιρίας, όπως ρητά βεβαιώθηκε από τους συμβαλλόμενους εταίρους.

Άρθρο 7ο

ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ

Το κεφάλαιο της εταιρίας διαιρείται σε είκοσι (20) εταιρικά μερίδια των τριάντα ευρώ (30 ευρώ) το καθένα (κατώτατο όριο ποσού που επιτρέπει ο νόμος).

Άρθρο 8ο

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΜΕΡΙΔΕΣ

Η Ε.Μ. κατάβαλε ήδη την αξία οκτώ (8) εταιρικών μεριδίων, ήτοι διακόσια σαράντα ευρώ (240 ευρώ) στο ταμείο της εταιρίας και γίνεται κάτοχος μιας εταιρικής μερίδας των οκτώ εταιρικών μεριδίων.

Ο Δ.Κ. κατάβαλε ήδη την αξία δώδεκα (12) εταιρικών μεριδίων ήτοι τριακόσια εξήντα ευρώ (360 ευρώ) στο ταμείο της εταιρίας και γίνεται κάτοχος της άλλης εταιρικής μερίδας των δώδεκα εταιρικών μεριδίων.

Άρθρο 9ο

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ

1.- Επιτρέπεται η μεταβίβαση ενός ή και περισσότερων εταιρικών μεριδίων, στους ήδη υπάρχοντες εταίρους ή και σε τρίτους με την προϋπόθεση ότι κάτω από ίσους όρους προτιμούνται οι υπάρχοντες εταίροι. Στην περίπτωση που το «δικαίωμα προτίμησης» ασκείται από περισσότερους εταίρους, προτιμούνται όλοι και ανάλογα με τον υπάρχοντα λόγο συμμετοχής τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

2.- Μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων και για οποιονδήποτε άλλο λόγο που δεν αναφέρεται ρητά στο παρόν καταστατικό, ακολουθεί τις προϋποθέσεις μεταβίβασης των άρθρων 28 και 29 του ν.3190/55.

Άλλες προϋποθέσεις ελευθερίας ή περιορισμού της μεταβίβασης των εταιρικών μεριδίων που μπορούσαν ν' αναφερθούν είναι:

- Η μεταβίβαση όλων ή μερικών των μεριδίων, κάποιου των εταίρων, χωρίς την συγκατάθεση των άλλων.
- Η απαγόρευση της μεταβίβασης, όλων ή μερικών των μεριδίων κάποιου εταίρου και όταν αυτός βρίσκεται στη ζωή, για οποιονδήποτε λόγο, εκτός ον η μεταβίβαση γίνεται για το λόγο της προίκας.
- Η μερική ή ολική μεταβίβαση της εταιρικής μερίδας στους υπάρχοντες εταίρους μόνα.
- Και άλλοι ίσως νόμιμοι λόγοι θα μπορούσαν ρητά ν' αναφερθούν στο καταστατικό ή ν' αναγκάζουν τη συνέλευση των εταίρων να το τροποποιεί ανάλογα).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Άρθρο 10ο

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

1. Οι εταίροι παίρνουν τις αποφάσεις τους στη συνέλευσή τους. Οι συνελεύσεις και οι αποφάσεις των εταίρων πρέπει να είναι σύμφωνες με το ν.3190/55 αφού αυτές δεν τροποποιούνται απ' το παρόν καταστατικό.

---

2. Όργανα της εταιρίας είναι:

α) Η συνέλευση των εταίρων

β) Ο Διαχειριστής της εταιρίας

Άρθρο 11ο

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

1. Διαχειριστής και εκπρόσωπος της εταιρίας διορίζεται απ' το παρόν καταστατικό ο εταίρος Δ.Κ. και για όλη τη διάρκεια της ζωής της εταιρίας ή μέχρι να παραιτηθεί ο ίδιος ή να ανακληθεί νόμιμα. (Θα μπορούσε να διοριστεί και έξω εταιρικό πρόσωπο και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, κλπ.).

2. Ο Διαχειριστής εκπροσωπεί νόμιμα δικαστικά και εξώδικα την εταιρία και διαχειρίζεται τις εταιρικές της υποθέσεις.

Ο ίδιος διορίζεται Ταμίας της εταιρίας και έχει δικαιώματα είσπραξης χρημάτων και παραλαβής πραγμάτων, για λογαριασμό της εταιρίας, απ' οποιοδήποτε Φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή το Δημόσιο, αφού υπογράφει και εκδίδει αποδείξεις για λογαριασμό της εταιρίας χρησιμοποιώντας τη δική του υπογραφή.

3. Ο Διαχειριστής, για τις προσφερόμενες απ' αυτόν υπηρεσίες προς την εταιρία, θα παίρνει μηνιαία αμοιβή ευρώ ..... Η αμοιβή του θα αυξάνει μετά από απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που θα έχει πλειοψηφία σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 3190/55. (Θα μπορούσε να προσδιορίζεται η αύξηση και διαφορετικά. Π.χ. με αύξηση της απόδοσής του ή τιμαριθμικά κλπ.).

4. Ο Διαχειριστής έχει δικαίωμα ν' αγοράζει ακίνητα και για λογαριασμό της εταιρίας ή να πουλά αξίες οι οποίες ανήκουν στον ισολογισμό της εταιρίας, μόνο μετά από απόφαση της συνέλευσης των εταίρων και με απλή πλειοψηφία, προβλεπόμενη απ' το άρθρο 13 του ν. 3190/55 (Θα μπορούσε να παραχωρηθεί το δικαίωμα, χωρίς ν' απαιτείται απόφαση συνέλευσης ή να ζητά ενισχυμένη πλειοψηφία ή παμψηφία. Τούτο εξαρτάται από προηγούμενη συμφωνία των εταίρων).

5. Εάν ο παραπάνω Διαχειριστής παραιτηθεί ή παυτεί νόμιμα, τότε διορίζεται απ' τη συνέλευση νέος, εταίρος ή όχι, ο οποίος εκλέγεται με απλή απόφαση της συνέλευσης των εταίρων σύμφωνα με την πλειοψηφία που προβλέπει το άρθρο 13 του ν. 3190/55.

6. Οποιοσδήποτε άλλος τρόπος διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρίας που δεν αναφέρεται ρητά στο παρόν καταστατικό, γίνεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ, ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ, ΛΟΙΠΟΙ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΙ ΟΡΟΙ.

Άρθρο 12ο

ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου γίνεται μετά από απόφαση της συνέλευσης των εταίρων και με πλειοψηφία τουλάχιστον των 3/4 του ολικού αριθμού των εταίρων και οι οποίοι θα εκπροσωπούν τα 3/4 του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου.

Άρθρο 13ο

ΠΑΡΕΠΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

Η εταιρία ΕΜ. έχει στην αποκλειστική κατοχή και κυριότητά της ευρεσιτεχνία (πατέντα) που αφορά μια σειρά Profiles σχετικά με την κατασκευή συρόμενων κουφωμάτων αλουμινίου και την οποία ονομάζει σειρά Νο 10. Η εταιρία Ε.Μ. παραχωρεί τη σειρά αυτή στην εταιρία σαν «παραεπόμενη παροχή» για να την εκμεταλλευτεί για 10 χρόνια.

Η εταιρία σαν αντιπαροχή θα πληρώνει στην εταιρία Ε.Μ. ποσοστό 2% από τα ακαθάριστα έσοδα της εκμετάλλευσής της, τα οποία θα προκύψουν όμως μόνο από τις ακαθάριστες πωλήσεις του πράγματος της ευρεσιτεχνίας, δηλαδή της σειράς Νο 10. Μετά την πάροδο των 10 χρόνων και αφού παραταθεί η διάρκεια ζωής της εταιρίας, η εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας θα γίνεται από την εταιρία προς όφελός της και χωρίς

καμιά υποχρέωση αντιπαροχής προς την εταιρό Ε.Μ.

Άρθρο 14ο

ΔΑΝΕΙΑ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑ

1. Οι εταίροι απαγορεύεται να δανείζουν την εταιρία χρήματα με εμπράγματα ασφάλειά τους την περιουσία της εταιρίας.

2. Στην περίπτωση όμως που οι εταίροι θα δανείσουν χρήματα την εταιρία, και επέλθει λύση και εκκαθάριση της εταιρίας, εκτός της κήρυξης της σε κατάσταση πτώχευσης, οι απαιτήσεις αυτές των εταίρων ικανοποιούνται μετά από την εξόφληση των άλλων υποχρεώσεων της εταιρίας.

Άρθρο 15ο

ΑΠΟΛΗΨΕΙΣ

Οι εταίροι έχουν δικαίωμα απολήψεων. Τα ποσά των απολήψεων όμως θα προσδιορίζονται απ' την τακτική συνέλευση των εταίρων. Μπορεί να προσδιορίζεται και από έκτακτη συνέλευση η οποία συγκαλείται σύμφωνα με το άρθρο 19 του παρόντος καταστατικού. Οποσδήποτε όμως τα ποσά των απολήψεων θα προέρχονται από κέρδη της εταιρίας, χωρίς να δυσχεραίνουν την οικονομική της ευχέρεια, περιορίζοντας το κεφάλαιο κίνησης της εταιρίας.

Άρθρο 16ο

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

1. Την απόφαση για μεταβολή του αντικειμένου της εταιρίας, παίρνει η συνέλευση των εταίρων και με πλειοψηφία των 3/4 των μελών της τα οποία θα αντιπροσωπεύουν τα 3/4 του εταιρικού της κεφαλαίου.

2. Σε περίπτωση διαφωνίας ορισμένων εταίρων, για τη μεταβολή του αντικειμένου της εταιρίας, οι οποίοι αποκτούν έτσι δικαίωμα εξόδου τους από την εταιρία, ασκούν αυτό τους το δικαίωμα, σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν. 3190/55.

Άρθρο 17ο

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Τόσο ο Διαχειριστής, όσο και όλοι οι άλλοι εταίροι, απαγορεύεται να ενεργούν

ανταγωνιστικές πράξεις επιζήμιες προς το σκοπό και το αντικείμενο της εταιρίας, χωρίς τη συγκατάθεση όλων των εταίρων. Στην περίπτωση δημιουργίας ανταγωνισμού ή συμμετοχής του Διαχειριστή και των εταίρων της εταιρίας σε άλλη ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη ή περιορισμένης ευθύνης εταιρία, η οποία εδρεύει στην Ελλάδα και έχει τον ίδιο με την παρούσα εταιρία σκοπό, τότε συντρέχουν οι λόγοι αποζημίωσης της εταιρίας τους οποίους προβλέπει το άρθρο 20 του ν.3190/55.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 18ο

ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Τη συνέλευση των εταίρων συγκαλεί ο Διαχειριστής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους τύπους που ορίζει το άρθρο 10 του ν.3190/55.

Άρθρο 19ο

ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑ

1. Ο Διαχειριστής, ένας ή και περισσότεροι εταίροι που να εκπροσωπούν το 1/20 του εταιρικού κεφαλαίου, έχουν δικαίωμα να ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης συνέλευσης και να προσδιορίσουν, από πριν, τα θέματα που θα συζητηθούν.

2. Αν ο Διαχειριστής δεν συγκαλέσει την έκτακτη συνέλευση και μετά από Παρέλευση είκοσι (20) ημερών από την επίδοση σε αυτόν, της αίτησης του εταίρου ή των εταίρων της προηγούμενης παραγράφου, αυτοί έχουν δικαίωμα να ζητήσουν τη σύγκληση της συνέλευσης από τον Πρόεδρο των Πρωτοδικών της έδρας της εταιρίας.

Άρθρο 20ο

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΨΗΦΟΥ

1. Κάθε εταίρος, στη συνέλευση, έχει δικαίωμα μιας μόνο ψήφου. Ο αριθμός των ψήφων είναι ανάλογος των εταιρικών μεριδίων, αλλά και του αριθμού των μεριδίων που κατέχουν οι εταίροι.

2. Ο εταίρος χάνει το δικαίωμα ψήφου - επιτρέπεται όμως να παρευρίσκεται στη συνέλευση - τότε μόνο που η συνέλευση συνεδριάζει για να αποφασίσει:

α) Αν θ' απαλλάξει τον ίδιο από την ευθύνη που του έχει ανατεθεί.

β) Αν θα κινήσει αγωγή εναντίον του η εταιρία για την παράβαση ή την παράλειψη της ευθύνης που του είχε ανατεθεί.

Άρθρο 21ο

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Αφού δεν ορίζεται διαφορετικά από το παρόν καταστατικό, Οι αποφάσεις των εταίρων παίρνονται με απλή πλειοψηφία της συνέλευσής τους σε όλο τον αριθμό των εταίρων (παρευρισκομένων στη συνέλευση ή όχι) και η οποία εκπροσωπεί περισσότερο από το μισό του όλου εταιρικού κεφαλαίου.

2. Κάθε εταιρική μερίδα έχει δικαίωμα μιας ψήφου, άσχετα αν ο εταίρος που την κατέχει έχει περισσότερα εταιρικά μερίδια από τους άλλους εταίρους. Απαγορεύεται η διάσπαση της εταιρικής μερίδας σε περισσότερες και η δημιουργία έτσι περισσότερων ψήφων στη συνέλευση.

Άρθρο 22ο

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

1. Ανώτατο και κυρίαρχο όργανο της εταιρίας είναι η συνέλευση των εταίρων, η οποία έχει δικαιώματα αποφάσεων για οποιεσδήποτε εταιρικές υποθέσεις. Οι αποφάσεις της συνέλευσης δεσμεύουν και τους εταίρους εκείνους ο οποίοι απουσιάζουν ή διαφωνούν.

2. Οι αρμοδιότητες της συνέλευσης προσδιορίζονται από το παρόν καταστατικό και από το άρθρο 14 του ν.3190/55.

Άρθρο 23ο

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΣΤΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Σε περίπτωση κωλύματός του, κάθε εταίρος, έχει δικαίωμα να αντιπροσωπευτεί από έναν μόνο αντιπρόσωπο που μπορεί να είναι εταίρος της εταιρίας ή τρίτο πρόσωπο. Αν ο αντιπρόσωπος είναι τρίτο πρόσωπο δεν θα πρέπει να έχει καμία σχέση με όμοια ή παρόμοια εργασία με το σκοπό και το αντικείμενο της εταιρίας στην Ελλάδα. Η αντιπροσώπευση γίνεται με νομότυπο πληρεξούσιο που έχει υπογραφεί από τον εταίρο που αντιπροσωπεύεται και το οποίο πρέπει να φυλάγεται στο αρχείο της εταιρίας.

Άρθρο 24ο

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

1. Ο Διαχειριστής και κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να προσβάλλει τις αποφάσεις της συνέλευσης με αγωγή του κατά της εταιρίας; στο Πρωτοδικείο της έδρας της εταιρίας, εάν οι αποφάσεις της συνέλευσης πάρθηκαν με παράβαση του παρόντος καταστατικού ή τού νόμου.

2. Η αγωγή πρέπει να ασκείται μέσα σε προθεσμία τριών μηνών από τη λήψη της απόφασης της συνέλευσης.

3. Αν η προσβολή της απόφασης γίνεται από το Διαχειριστή, ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών διορίζει προσωρινά αντιπρόσωπο της εταιρίας για τη διεξαγωγή της δίκης. Η τυχόν απόφαση του Δικαστηρίου, για ακυρότητα της απόφασης της συνέλευσης, δεσμεύει μόνο το Διαχειριστή και τους εταίρους της εταιρίας και όχι τους τρίτους οι οποίοι καλόπιστα συναλλάσσονται με την εταιρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΠΟΓΡΑΦΗ, ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.

Άρθρο 25ο

ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Η εταιρική χρήση αρχίζει κάθε 1η Ιανουαρίου και τελειώνει την 31^η Δεκεμβρίου κάθε χρόνο. Εξαίρεση αποτελεί η πρώτη χρήση, η οποία αρχίζει με τη δημοσίευση της περίληψης του παρόντος καταστατικού στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και στο φύλλο ΑΕ και ΕΠΕ και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του 1983.

2. Κάθε χρόνο και στο τέλος κάθε εταιρικής χρήσης, ο Διαχειριστής έχει υποχρέωση να συντάσσει λεπτομερή απογραφή όλων των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού της εταιρίας.

Άρθρο 26ο

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1. Με βάση την απογραφή που συντάσσει ο Διαχειριστής στο τέλος της εταιρικής χρήσης, είναι υποχρεωμένος να καταρτίζει και τον ισολογισμό τέλους χρήσης της εταιρίας, μέσα στα χρονικά όρια που επιτρέπει ο νόμος. Ο ισολογισμός θα εμφανίζει με ακρίβεια, αλήθεια και σαφήνεια την οικονομική κατάσταση της εταιρίας.

2. Ο ισολογισμός πρέπει να συνοδεύεται από λεπτομερή ανάλυση του λογαριασμού «Κέρδη και Ζημιές».

3. Ο Διαχειριστής υποβάλλει τον ισολογισμό που κατάρτισε στην τακτική συνέλευση των εταίρων για έγκριση και λήψη αποφάσεων για τη διανομή ή όχι των κερδών.

4. Η δημοσίευση του ισολογισμού στον καθημερινό πολιτικό και οικονομικό τύπο καθώς και στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στο φύλλο ΑΕ και ΕΠΕ, γίνεται με ευθύνη του Διαχειριστή και σύμφωνα με την παράγραφο 10 του τροποποιημένου άρθρου 43 του ν.2190/20 «Περί Ανωνύμων Εταιριών».

Άρθρο 27ο

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΣΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Η συμμετοχή των εταίρων τόσο στα Κέρδη, όσο και στις Ζημιές της εταιρίας, είναι ίση με τη συμμετοχή τους στο εταιρικό κεφάλαιο.

(Θα μπορούσε να ήταν και διαφορετική από το κεφάλαιο ή και διαφορετική στις ζημιές από τα κέρδη. Δεν θα μπορούσε όμως να ήταν «λεόντεια»).

Άρθρο 28ο

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΤΑΙΡΩΝ

Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα δέκα (10) ημέρες μετά από κάθε ημερολογιακό τρίμηνο να ενημερώνεται για την πορεία της εταιρίας, ο ίδιος προσωπικά ή ο αντιπρόσωπός του.

2. Η ενημέρωση γίνεται από τον ίδιο, ο οποίος ελέγχει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρίας. Με δικές του δαπάνες, έχει δικαίωμα να ζητά αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου πρακτικών των συνελεύσεων.

Άρθρο 29ο

ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ

Κάθε χρόνο αφαιρείται για τακτικό αποθεματικό το ένα εικοστό (1/20) τουλάχιστον των καθαρών κερδών και μέχρι που να φτάσει αυτό να είναι ίσο με το ένα (1/3) του εταιρικού κεφαλαίου.

Άρθρο 30ο

ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Θεωρείται αναγκαία η παρακράτηση ποσού ή ποσοστού από τα καθαρά κέρδη, μετά την αφαίρεση του τακτικού αποθεματικού και της αμοιβής του Διαχειριστή από αυτά,

με σκοπό την ανανέωση και την πιθανή επέκταση του μηχανολογικού εξοπλισμού της εταιρίας. Το ύψος του ποσού ή του ποσοστού της παρακράτησης προσδιορίζει η τακτική συνέλευση των εταίρων, η οποία αποφασίζει με πλειοψηφία τουλάχιστο των τριών τετάρτων (3/4) των εταίρων, οι οποίοι κατέχουν (ή αντιπροσωπεύουν) οπωσδήποτε τα τρία τέταρτα (3/4) του εταιρικού κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ

ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 31ο

ΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

1. Η εταιρία λύνεται:

α) Τότε που προβλέπεται από το παρόν καταστατικό.

β) Με απόφαση της συνέλευσης των εταίρων, η οποία αποφασίζει με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων (3/4) του συνολικού αριθμού των εταίρων και οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τα τρία τέταρτα (3/4) και περισσότερα του εταιρικού κεφαλαίου.

γ) Με δικαστική απόφαση και για σπουδαίο λόγο, μετά από αίτηση ενός ή περισσότερων εταίρων, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ένα δέκατο (1/10) ολόκληρου του εταιρικού κεφαλαίου.

δ) Όταν κηρυχτεί η εταιρία σε κατάσταση πτώχευσης.

ε) Με δικαστική απόφαση, μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει νόμιμο συμφέρον, γιατί συγκεντρώθηκαν όλα τα εταιρικά μερίδια στα χέρια ενός προσώπου.

2. Στην περίπτωση που η εταιρία παρουσιαστεί με αφερεγγυότητα στους τρίτους και στο χρονικό διάστημα που η συγκέντρωση των εταιρικών μεριδίων βρίσκεται στα χέρια ενός μόνο εταίρου, τότε ο εταίρος αυτός ευθύνεται απεριόριστα για τις υποχρεώσεις της εταιρίας που δημιουργήθηκαν κατά το χρονικό αυτό διάστημα.

3. Δεν λύνεται η εταιρία για λόγους δικαστικής απαγόρευσης, πτώχευσης ή θανάτου ενός των εταίρων.

4. Στην περίπτωση θανάτου ενός των εταίρων, η εταιρία συνεχίζει τη δραστηριότητά της με τους υπόλοιπους εταίρους και τους κληρονόμους του εταίρου που πέθανε, οι οποίοι μπορούν να μεταβιβάσουν τα μερίδιά τους σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος καταστατικού και τα άρθρα 28 και 29 του ν.3190/55.

5. Η λύση της εταιρίας υποχρεωτικά δημοσιεύεται, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3190/55.

Άρθρο 32ο

ΑΠΩΛΕΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

1. Ο Διαχειριστής έχει υποχρέωση να καλέσει τη συνέλευση των εταίρων, στην περίπτωση που απ' το εταιρικό κεφάλαιο της εταιρίας έχει χαθεί το μισό. Η συνέλευση θ' αποφασίσει τη διάλυση της εταιρίας ή τη μείωση του κεφαλαίου της σύμφωνα με το νόμο. (Αν αποφασίσει μείωση του Εταιρικού Κεφαλαίου, τότε αυτό που θα μείνει δεν μπορεί να είναι μικρότερο από € 9.000,00).

2. Αν δεν συγκληθεί η συνέλευση των εταίρων μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα ή αν δεν παρθεί απόφαση από τους εταίρους, κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να ζητήσει από το δικαστήριο τη διάλυση της εταιρίας.

Άρθρο 33ο

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

1. Αφού λυθεί η εταιρία από οποιονδήποτε λόγο, εκτός αν αυτή κηρυχτεί σε κατάσταση πτώχευσης, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισής της. Μέχρι να τελειώσει η εκκαθάριση και η διανομή της περιουσίας της εταιρίας, η εταιρία θεωρείται ότι υπάρχει και διατηρεί και την επωνυμία της, με την υποχρέωση να αναγράφεται στα δικαιολογητικά των συναλλαγών της η φράση «Σε εκκαθάριση».

2. Ευρισκόμενη η εταιρία στο στάδιο της εκκαθάρισης και σε όλο το χρονικό διάστημα που η εκκαθάριση συνεχίζεται, τα όργανα που ασκούν την εξουσία, δεν έχουν το δικαίωμα να διενεργούν πράξεις άλλες εκτός από εκείνες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση του σκοπού της εκκαθάρισης.

Άρθρο 34ο

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ. ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΟΥΣ

1. Εκκαθαριστές της εταιρίας διορίζονται ο Διαχειριστής εταίρος Δ.Κ. και η εταίρος Ε.Μ. (Θα μπορούσε να διοριστούν και εξωεταιρικά πρόσωπα). Σε περίπτωση μετάβασης όλων των εταιρικών τους μεριδίων ή θανάτου τους, η συνέλευση των εταίρων διορίζει τους εκκαθαριστές της εταιρίας με απλή πλειοψηφία.

2. Ανάκληση των εκκαθαριστών γίνεται μόνο αν συντρέχει σπουδαίος λόγος.

3. Η συνέλευση των εταίρων είναι η μόνη που έχει δικαίωμα να ανακαλέσει τους εκκαθαριστές που διόρισε η ίδια και με απλή πλειοψηφία της. Τους παραπάνω εκκαθαριστές όμως που διορίζει το παρόν καταστατικό, η συνέλευση των εταίρων μπορεί να τους ανακαλέσει μόνο με ενισχυμένη ή καταστατική πλειοψηφία.

4. Αν υπάρξει σπουδαίος λόγος και μετά από αίτηση εταίρων οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα δέκατο (1/10) τουλάχιστον του εταιρικού κεφαλαίου, μπορεί το Δικαστήριο να ανακαλέσει τους εκκαθαριστές που διόρισε η συνέλευση των εταίρων ή το παρόν καταστατικό.

5. Σε περίπτωση επείγοντος σπουδαίου λόγου, αποφασίζει προσωρινά ο Πρόεδρος των Πρωτοδικών, ο οποίος δικάζει σύμφωνα με τη διαδικασία της Πολιτικής Δικονομίας, για τα ασφαλιστικά μέτρα.

Άρθρο 35ο

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1. Με την έναρξη της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές είναι υποχρεωμένοι να προβούν σε απογραφή της εταιρικής περιουσίας και των υποχρεώσεών της στη σύνταξη του ισολογισμού, τον οποίο πρέπει να δημοσιεύσουν σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του ν.3190/55.

2. Αν η εκκαθάριση συνεχίζεται σε περισσότερες οικονομικές χρήσεις, οι εκκαθαριστές είναι υποχρεωμένοι να συντάσσουν κάθε χρόνο ισολογισμό τέλους χρήσης.

Άρθρο 36ο

ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ

1. Ο διορισμός των εκκαθαριστών συνεπάγεται αυτοδίκαια την παύση της εξουσίας του Διαχειριστή, αμέσως μόλις στην εταιρία αρχίσει το στάδιο της εκκαθάρισής της.

2. Οι εκκαθαριστές εκπροσωπούν την εταιρία, όπως την εκπροσωπούσε και ο Διαχειριστής και υπογράφουν για λογαριασμό της υποχρεωτικά και από κοινού με τη δική τους υπογραφή, δεσμεύοντας έτσι την εταιρία.

3. Οι εκκαθαριστές πρέπει να τελειώσουν, χωρίς αργοπορία, τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρίας, να εξοφλήσουν τα χρέη της, να εισπράξουν τις απαιτήσεις της και να μετατρέψουν σε χρήμα την εταιρική της περιουσία. Για το σκοπό του τελειώματος της εκκαθάρισης, οι εκκαθαριστές έχουν δικαίωμα να ενεργήσουν νέες συναλλακτικές πράξεις για λογαριασμό της εταιρίας.

4. Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης η συνέλευση των εταίρων συνέρχεται μετά από πρόσκληση των εκκαθαριστών και αφού αυτοί το θεωρήσουν αναγκαίο.

5. Η συνέλευση των εταίρων διατηρεί όλα τα δικαιώματά της και κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.

1.22. Νομική προσωπικότητα

Η ΕΠΕ αποκτά νομική προσωπικότητα απ' τη στιγμή της κατάθεσης αντίγραφου του καταστατικού της στο Πρωτοδικείο της έδρας της. Υπάρχει σαν εταιρία και μπορεί να διενεργεί συναλλαγές σαν νομικό πρόσωπο από την ημερομηνία που δημοσιεύτηκε περίληψη του καταστατικού της στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Στην περίπτωση που ιδρυτές εταίροι ενεργούν συναλλαγές για λογαριασμό της εταιρίας και πριν απ' τη δημοσίευσή της, ευθύνονται οι ίδιοι απεριόριστα και για ολόκληρη την ευθύνη.

Ο νόμος όμως παραχωρεί στην εταιρία το «εκλεκτικό δικαίωμα» να αναγνωρίσει τις συναλλαγές που δημιούργησαν για λογαριασμό της οι εταίροι ή όχι, μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών απ' τη δημοσίευσή της. Οπότε, αναγνωριζόμενες οι συναλλαγές των εταίρων από την εταιρία, μεταβιβάζεται και η ευθύνη στην εταιρία.

Από την πλευρά της λογιστικής πρακτικής και για να υπάρχει αναγνώριση των εξόδων που θα δημιουργηθούν πριν απ' τη δημοσίευση της εταιρίας, θεωρείται ένα απλό βιβλίο εξόδων, απ' τον εταίρο ιδρυτή που έχει αναλάβει προσωρινά τη Διαχείριση της ιδρυόμενης εταιρίας και στον Οικονομικό Έφορο του τόπου κατοικίας του εταίρου, όπου καταχωρούνται τα έξοδα αυτά.

Μετά τη δημοσίευση της περίληψης του καταστατικού της ΕΠΕ στο ΦΕΚ, ο Διαχειριστής δηλώνει την ύπαρξη της εταιρίας στον Οικονομικό Έφορο της έδρας της, παίρνει Αριθμό Φορολογικού Μητρώου Α.Φ.Μ. και θεωρεί τα επίσημα λογιστικά βιβλία της εταιρίας. Στα βιβλία αυτά καταχωρεί τις εγγραφές σύστασής και στη συνέχεια και τις εγγραφές λειτουργίας της εταιρίας, αλλά και μεταφέρει συγκεντρωτικά τα έξοδα που μπορεί να δημιουργήθηκαν πριν από τη δημοσίευση και που έχουν καταχωρηθεί ήδη στο βιβλίο εξόδων που προηγούμενα αναφέρθηκε.

1.23. Εταιρικό κεφάλαιο

Το κατώτατο όριο εταιρικού κεφαλαίου, που προσδιορίζει ο νόμος για τις ΕΠΕ, είναι δεκαοκτώ χιλιάδες ευρώ (€ 18.000,00). Καταβάλλεται ολόκληρο με τη σύσταση τη εταιρίας και οπωσδήποτε το μισό (€ 9.000,00) πρέπει να (καταβληθεί -σε χρήμα. Ο νόμος απαιτεί την καταβολή του κεφαλαίου με την ίδρυση της εταιρίας γι' αυτό και στα

καταστατικά των ΕΠΕ αναγράφεται ότι «κατεβλήθη ήδη στην εταιρία το εταιρικό κεφάλαιο».

1.24. Λογιστικά Βιβλία της ΕΠΕ

Ο Κώδικας φορολογικών στοιχείων (Κ.Φ.Σ.) που επικυρώθηκε απ' το Προεδρικό Διάταγμα 99/1977 υποχρεώνει τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης στην τήρηση βιβλίων Γ' κατηγορίας.

Τα λογιστικά βιβλία της Γ' κατηγορίας είναι εκείνα με τα οποία εκφράζεται η Λογιστική επιστήμη ακολουθώντας τη διπλογραφική μέθοδο και οποιοδήποτε λογιστικό, επιστημονικά παραδεκτό, σύστημα.

- Βιβλίο Αποθήκης τηρούν οι ΕΠΕ μόνο όταν υπάρχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 8 του Κ.Φ.Σ.

- Βιβλίο Παραγωγής Κοστολογίου τηρούν οι ΕΠΕ μόνο αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 9 του Κ.Φ.Σ.

Οι ΕΠΕ, όμως τηρούν υποχρεωτικά και επιπλέον των βιβλίων της Γ' κατηγορίας και τα παρακάτω:

α) Βιβλίο εταίρων, στο οποίο ο Διαχειριστής είναι υποχρεωμένος να τηρεί στην Ελληνική γλώσσα και να καταχωρεί τους εταίρους οπωσδήποτε με ονοματεπώνυμο, επάγγελμα, ιθαγένεια, τόπο και διεύθυνση κατοικίας και τα εταιρικά μερίδια που κατέχει κάθε εταίρος. Σε περίπτωση μεταβίβασης μέρους ή ολόκληρης της εταιρικής μερίδας καταχωρείται με τον ίδιο τρόπο ο νέος εταίρος.

β) Βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων, στο οποίο καταχωρούνται όλες οι Συνελεύσεις των εταίρων και οι αποφάσεις οι οποίες παίρνονται από αυτούς. Δεν υπάρχει συγκεκριμένος τύπος τήρησης πρακτικών Συνελεύσεων, αλλά ούτε ο νόμος έχει ιδιαίτερη απαίτηση. Σωστό όμως είναι τα πρακτικά να τηρούνται με σαφήνεια και ακρίβεια πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Να αναφέρουν τους παρόντες στη Συνέλευση εταίρους, τους πλειοψηφούντες, τους διαφωνούντες, τους ψήφους που πήρε και που δεν πήρε κάθε απόφαση και οπωσδήποτε να υπογράφεται στο τέλος από τους εταίρους που παρευρίσκονται στη Συνέλευση. Κάθε εταίρος έχει δικαίωμα να ζητήσει από το Διαχειριστή αντίγραφο των πρακτικών ή απόσπασμά τους.

γ) Βιβλίο πρακτικών Διαχείρισης, όπου καταχωρούνται όλες οι αποφάσεις των Διαχειριστών. Είναι αναγκαίο για τον έλεγχο των Διαχειριστών απ' τους εταίρους. Στην περίπτωση όμως που ο Διαχειριστής είναι ένας, η τήρηση του βιβλίου αυτού τίθεται σε αμφισβήτηση. Μάλιστα υποστηρίζεται η αντίληψη ότι δεν θα πρέπει να τηρείται στην

περίπτωση που ο Διαχειριστής είναι ένας. Το γράψιμο όμως των αποφάσεων έστω και του ενός Διαχειριστή την ώρα που τις παίρνει διατηρεί τις αποφάσεις αναλλοίωτες στην πάροδο του χρόνου και κατοχυρώνουν αυτόν τον ίδιο το Διαχειριστή γιατί αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο γι' αυτόν απέναντι στη Συνέλευση των εταίρων ή το Δικαστήριο. Ο τυπικός μάλλον διαχειριστής προληπτικά θα πρέπει να φροντίζει να ενημερώνονται οι εταίροι για το περιεχόμενο αυτού του βιβλίου και να παίρνει υπογραφές απ' αυτούς με την ημερομηνία που ενημερώθηκαν.

Όλα τα βιβλία τηρούνται στην Ελληνική γλώσσα, εκτός αν υπάρχει άδεια απ' τον Οικονομικό Έφορο της έδρας της εταιρίας για να τηρηθούν σε ξένη γλώσσα. Θεωρούνται δε, όλα υποχρεωτικά στην Εφορία.

Ο ισολογισμός της ΕΠΕ, συνοδευόμενος απ' την ανάλυση του λογαριασμού «Κέρδη και Ζημιές» δημοσιεύεται υποχρεωτικά είκοσι (20) τουλάχιστον μέρες πριν απ' την τακτική Συνέλευση των εταίρων στο Δελτίο Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας της Κυβέρνησης, σε μία Αθηναϊκή ημερήσια πολιτική εφημερίδα η οποία κυκλοφορεί σε όλη τη χώρα. Εάν η έδρα της εταιρίας είναι έξω απ' την Αθήνα, ο ισολογισμός της δημοσιεύεται και σε μία από τις τοπικές εφημερίδες.

Δημοσιεύεται ο ισολογισμός πριν από την έγκρισή του από τη Συνέλευση των εταίρων. Επαναδημοσιεύεται μόνο στην περίπτωση που η Συνέλευση των εταίρων δεν τον εγκρίνει και επιφέρει σε αυτόν τροποποιήσεις.

Εάν η οικονομική χρήση λήγει στις 31/12 κάθε χρόνο, ο ΚΦΣ ζητά η απογραφή και ο ισολογισμός να κλείνουν μέχρι τις 28 ή 29 Φεβρουαρίου. Η τακτική συνέλευση των εταίρων πρέπει να γίνεται μέσα σε 3 μήνες από το τέλος της οικονομικής χρήσης. Η δημοσίευση του ισολογισμού πρέπει να γίνεται 20 τουλάχιστον μέρες πριν την τακτική Συνέλευση. Έτσι στο πρώτο 10ήμερο του Μάρτη πρέπει να δημοσιεύεται ο ισολογισμός και η τακτική Συνέλευση να γίνεται στο τέλος του ίδιου μήνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΚΕΡΔΩΝ

2.1 Η έννοια διάθεσης των κερδών.

Σκοπός κάθε επιχείρησης, συνεπώς και της Α.Ε. είναι η πραγματοποίηση κερδών και η διανομή αυτών στους φορείς της.

Τμήμα όμως των κερδών δεν εξέρχεται από το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, δε διανέμεται, αλλά, παραμένει στην εταιρία με την μορφή ποικιλώνυμων αποθεματικών ή κερδών εις νέο.

2.2. Η διάθεση των Κερδών της ΑΕ.

Καθαρά κέρδη της Ανώνυμης Εταιρείας είναι αυτά που μένουν, μετά την αφαίρεση από τα ακαθάριστα κέρδη κάθε εξόδου, κάθε ζημιάς, των νόμιμων αποσβέσεων και κάθε άλλου περιουσιακού βάρους. Υπάρχουν περιορισμοί σύμφωνα με το νόμο που έχουν ως στόχο:

α) Την εξασφάλιση των μετόχων με τη διανομή κατώτατων ορίων διανεμόμενων μερισμάτων και

β) Τη διασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχείρησης και της ακεραιότητα του κεφαλαίου της.

Η διανομή των καθαρών κερδών, σύμφωνα με το νόμο γίνεται με την παρακάτω σειρά:

1. Αφαιρείται αρχικά η κράτηση για το Τακτικό Αποθεματικό. Σύμφωνα με το νόμο η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να παρακρατεί ποσοστό 5 % (1/20) τουλάχιστον, από τα καθαρά κέρδη της, για τον σχηματισμό Τακτικού Αποθεματικού. Η υποχρέωση αυτή σταματάει να είναι υποχρεωτική, όταν το ποσό που θα σχηματισθεί, φτάσει το 1/3 του Μετοχικού κεφαλαίου.

2. Αφαιρείται, αμέσως μετά, το ποσοστό του πρώτου μερίσματος, που είναι 6% τουλάχιστον του καταβληθέντος Μετοχικού Κεφαλαίου. Σύμφωνα με το νόμο η Α.Ε. υποχρεούται να διανέμει συνολικά μερίσματα 35 % των καθαρών κερδών της εκτός αν αυτό που διανέμεται (6%, του καταβληθέντος Μετοχικού Κεφαλαίου) είναι μεγαλύτερο.

Στην τελευταία αυτή περίπτωση καταβάλλεται το μεγαλύτερο ποσό.

3. Το υπόλοιπο των κερδών μοιράζεται σύμφωνα με το καταστατικό.

Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει επίσης:

- α) Μερίσματα στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων (αν υπάρχουν).
- β) Αμοιβές στα μέλη του Δ.Σ..
- γ) Διανομή συμπληρωματικού μερίσματος στους μετόχους (β' μέρισμα).
- δ) Σχηματισμό διαφόρων αποθεματικών.

2.3. Ποια κέρδη διανέμονται και ποια απαγορεύονται

Τα διανεμόμενα κέρδη είναι δυνατό να προέρχονται από κέρδη κλειόμενης χρήσης, από κέρδη παλαιότερων χρήσεων εις νέο και από αποθεματικά των οποίων επιτρέπεται η διανομή.

Η κατά το νόμο υποχρεωτική διάθεση κερδών αφορά, αποκλειστικά τα κέρδη κλειόμενης χρήσης, και δεν αφορά τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις ή τα ποσά που λαμβάνονται από σχηματισμένα αποθεματικά.

Για να πραγματοποιηθεί η διανομή κερδών πρέπει να συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις. Έτσι:

Όταν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων εγκατάστασης δεν καλύπτεται από προαιρετικά αποθεματικά μέχρι την πλήρη απόσβεση όλων των εξόδων εγκατάστασης (πολυετούς απόσβεσης) απαγορεύεται η διανομή κερδών, εκτός αν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων αυτών είναι μικρότερο από το άθροισμα των προαιρετικών αποθεματικών και του υπολοίπου των κερδών εις νέο.

Οι περιοριστικές διατάξεις ως προς τη διάθεση και τη διανομή κερδών είναι οι ακόλουθες:

α) Δεν μπορεί να διανεμηθεί κανένα ποσό κέρδους τόσο της χρήσεως που έκλεισε όσο και προηγούμενων (κέρδη εις νέο, προαιρετικά αποθεματικά) ούτε να διατεθεί για σχηματισμό ή επαύξηση αποθεματικών, εφόσον υπάρχει αναγραμμένη στον ισολογισμό ζημία που προέρχεται από προηγούμενες χρήσεις. Η απαγόρευση αυτή απορρέει από νόμο όπου ορίζεται ότι «καθαρά κέρδη της εταιρίας είναι τα προκύπτοντα μετά την αφαίρεση εκ των πραγματοποιηθέντων ακαθαρίστων κερδών παντός εξόδου, πάσης ζημίας, των κατά νόμο αποσβέσεων και παντός άλλου εταιρικού βάρους». Συνεπώς,

εφόσον υπάρχει ακάλυπτη ζημία που το ύψος της υπερβαίνει τα καθαρά κέρδη της χρήσεως, η Α.Ε. δεν έχει άλλη δυνατότητα παρά να διαθέσει αυτά τα κέρδη για την εξάλειψη ισόποσου τμήματος της ζημίας.

β) Απαγορεύεται οποιαδήποτε διανομή κερδών εφόσον στο ενεργητικό του ισολογισμού εμφανίζονται αναπόσβεστα έξοδα εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως), εκτός αν το αναπόσβεστο υπόλοιπο των εξόδων αυτών είναι μικρότερο από το άθροισμα των προαιρετικών αποθεματικών και του υπολοίπου των κερδών εις νέο

Έξοδα εγκαταστάσεως (πολυετούς αποσβέσεως) είναι:

1. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως.

~~2. Συναλλαγματικές διαφορές δανείων για κτήσεις παγίων στοιχείων.~~

3. Τόκοι δανείων κατασκευαστικής περιόδου.

4. Λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως, στα οποία περιλαμβάνονται:

4α Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου και ομολογιακών δανείων

4β Έξοδα κτήσεως ακινητοποιήσεων.

4γ Διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών.

4δ Έξοδα αναδιοργανώσεως.

4ε Συσσωρευμένες προβλέψεις για αποζημίωση του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, για τις οποίες όμως υπάρχει εξαίρεση ως προς την εφαρμογή της διατάξεως αυτής.

4στ Λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως.

γ) Δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους, εφόσον κατά την ημερομηνία λήξεως της τελευταίας χρήσεως το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρίας, όπως προσδιορίζονται στο υπόδειγμα ισολογισμού του ΕΓΛΣ, είναι ή μετά από τη διανομή αυτή θα γίνει κατώτερο από το ποσό του Μ.Κ., προσαυξημένου με τα αποθεματικά για τα οποία η διανομή τους απαγορεύεται από το νόμο ή το καταστατικό. Το ποσό αυτό μειώνεται κατά το ποσό του Μ.Κ. που δεν έχει ακόμα κληθεί να καταβληθεί. Η έννοια της διανομής εδώ περιλαμβάνει ιδίως την καταβολή μερισμάτων και τόκων από μετοχές.

Με τη διάταξη αυτή επιδιώκεται να προσδιορισθεί ένα ελάχιστο ιδίων κεφαλαίων

που δεν είναι δυνατό να διανεμηθεί με μορφή μερισμάτων ή τόκων στους μετόχους.

δ) Το ποσό που διανέμεται στους μετόχους δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των αποτελεσμάτων της τελευταίας χρήσεως που έχει λήξει, προσαυξημένο με τα κέρδη που προέρχονται από προηγούμενες χρήσεις και τα αποθεματικά για τα οποία επιτρέπεται και αποφασίσθηκε από τη Γ.Σ. η διανομή τους, και μειωμένο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και τα ποσά που επιβάλλεται να διατεθούν για το σχηματισμό αποθεματικών σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό.

2.4. Έννοια και διακρίσεις των καθαρών κερδών της Α.Ε.

2.4.1. Τα καθαρά κέρδη από ιδιωτικοοικονομική άποψη

Σύμφωνα με την δυναμική αντίληψη, το αποτέλεσμα της επιχείρησης ταυτίζεται αποκλειστικά με την διαφορά μεταξύ εσόδων¹ και εξόδων της κάθε χρήσης. Γενικά γίνεται αποδεκτό από όλους τους συγγραφείς ότι, τα έσοδα που συνιστούν εισόδημα εμφανίζονται μόνο κατά την στιγμή της πραγματοποίησης της πώλησης και το ύψος τους εξαρτάται από την τιμή της πωλήσεως. Πολλές όμως αντιτιθέμενες απόψεις εκφράζονται σχετικά με τον προσδιορισμό των εξόδων. Διατυπώνονται σχετικά τέσσερις θεωρίες: α) η πρώτη θεωρία που ασπάζεται την παραδοσιακή αντίληψη της ιστορικής αξίας κτήσεως, β) η δεύτερη θεωρία που συνιστά την αποτίμηση των αποθεμάτων στην τιμή της πραγματικής αντικαταστάσεως, γ) η τρίτη θεωρία που υιοθετεί την τιμή αντικαταστάσεως, υπολογίζοντας τον χρόνο της πωλήσεως, και, δ) η τέταρτη θεωρία που έχει ως βάση των αποτιμήσεων το ιστορικό κόστος, προσαρμοσμένο όμως σε χρηματικές μονάδες που έχουν την ίδια αγοραστική δύναμη με εκείνες με τις οποίες εκφράζονται τα έσοδα.

Σύμφωνα με την στατική αντίληψη, το αποτέλεσμα που πραγματοποίησε μια επιχείρηση σε μια χρονική περίοδο, είναι ίσο με την μεταβολή που επήλθε κατά την περίοδο αυτή, στην καθαρή θέση της επιχείρησης, αφού βέβαια ληφθούν υπόψη και οι εισφορές των μετόχων προς την επιχείρηση και οι διανομές μερισμάτων από την επιχείρηση στους μετόχους.

Κέρδος υπάρχει, όταν η τελική καθαρή θέση της επιχείρησης, είναι μεγαλύτερη

---

¹ Έσοδο είναι η χρηματική έκφραση της αγοραστικής δύναμης που αποκτάται, άμεσα ή έμμεσα, από την δραστηριότητα της οικονομικής μονάδας και ειδικότερα από την πώληση ή εκμετάλλευση αγαθών, υπηρεσιών και δικαιωμάτων

Έξοδο είναι το κόστος που βαρύνει τα έσοδα της χρήσης (εξαφανιζόμενο κόστος)

Κόστος είναι η διάθεση ή επένδυση αγοραστικής δύναμης για την απόκτηση υλικών ή άυλων αγαθών και με σκοπό την χρησιμοποίησή τους για την πραγματοποίηση εσόδων από πωλήσεις. (ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ).

από την αρχική καθαρή θέση. Υπάρχει βέβαια μια διαφωνία ως προς τον προσδιορισμό των δύο διαδοχικών καθαρών θέσεων της επιχείρησης. Σχετικά με αυτό, έχουν διατυπωθεί τρεις απόψεις:

1. Της διατηρήσεως της ακεραιότητας του ονομαστικού κεφαλαίου : εδώ το ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης πρέπει να διατηρείται ονομαστικά σταθερό, δηλαδή να παραμένει αριθμητικά αμετάβλητο, ανεξάρτητα από τις μεταβολές που επέρχονται στην αγοραστική δύναμη του νομίσματος. Την άποψη αυτή ακολουθεί η εμπορική και η φορολογική νομοθεσία των περισσότερων χωρών. Κέρδος εδώ, είναι η θετική διαφορά μεταξύ εσόδων και εξόδων, υπολογιζόμενα αυτά τα μεγέθη βέβαια με βάση ιστορικές τιμές κτήσεως.

2. Της διατήρησης της ακεραιότητας του οικονομικού κεφαλαίου: εδώ το ίδιο κεφάλαιο της επιχείρησης πρέπει να διατηρεί σταθερή την οικονομική του δύναμη. Πρέπει η γενική αγοραστική δύναμη της τελικής καθαρής θέσης μιας περιόδου να είναι τουλάχιστον ίση με την αγοραστική δύναμη της αρχικής θέσης της περιόδου αυτής, οπότε μιλάμε για τιμαριθμική διατήρηση του κεφαλαίου.

3. Της διατήρησης της ακεραιότητας του φυσικού κεφαλαίου (ουσιοκρατία): εδώ η επιχείρηση, θεωρείται ότι διατηρεί το πραγματικό της μέγεθος (φυσικό κεφάλαιο) όταν μπορεί να επανακτήσει την ποσότητα και την ποιότητα των πραγματικών αγαθών που αρχικά διέθετε. Κέρδος εδώ ισοδυναμεί με την διαφορά μεταξύ εσόδων από πωλήσεις και κόστους αντικατάστασεως των πωληθέντων. Γεννάται λοιπόν το θέμα, αν η επιχείρηση οφείλει να διατηρεί ακέραια όλα τα πραγματικά αγαθά που κατέχει, δηλ. όλο της το ενεργητικό, που αντιστοιχεί σε ίδια και ξένα κεφάλαια, ή οφείλει να διατηρεί ακέραια τα πραγματικά αγαθά μόνο στο ποσοστό που αντιστοιχούν τα ίδια κεφάλαιά της. Η διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου υποδιακρίνεται σε:

- Ολική διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου, όταν επιδιώκεται η ακεραιότητα του συνολικού πραγματικού ενεργητικού της επιχείρησης, άσχετα από τον τρόπο χρηματοδότησης της.
- Μερική διατήρηση του φυσικού κεφαλαίου, όταν επιδιώκεται η διατήρηση της ακεραιότητας του συνολικού πραγματικού ενεργητικού μόνο στο ποσοστό που αντιστοιχεί στα ίδια κεφάλαια της επιχείρησης.

2.4.2. Τα καθαρά κέρδη από άποψη εμπορικής νομοθεσίας

Η κείμενη εμπορική νομοθεσία (αλλά και η φορολογική) υιοθετεί την λογιστική του ιστορικού κόστους και δέχεται πως $\text{Κέρδος} = \text{Έσοδα} - \text{Έξοδα}$. Έτσι, «καθαρά κέρδη της εταιρείας είναι τα προκύπτοντα μετά την αφαίρεση εκ των πραγματοποιηθέντων

ακαθάριστων κερδών παντός εξόδου, πάσης ζημίας, των κατά νόμο αποσβέσεων και παντός άλλου εταιρικού βάρους».

Το συνολικό καθαρό κέρδος προκύπτει και από το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ». Ο λογαριασμός αυτός συνοδεύει πάντοτε τον ισολογισμό και αποτελεί μαζί με αυτόν ενιαίο σύνολο. Συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που παρέχει το Ε.Γ.Λ.Σ. και ο νέος Κ.Β.Σ. και εμφανίζει όχι μόνο το συνολικό αποτέλεσμα της χρήσης, αλλά και την ανάλυση των κερδών και εσόδων και των ζημιών και δαπανών, όπως ορίζει το Ε.Γ.Λ.Σ.

Όταν ένα κονδύλιο χαρακτηρίζεται ως εταιρικό βάρος, ενώ δεν είναι, στην πραγματικότητα, βαρύνει τους μετόχους, γιατί μειώνονται τα καθαρά κέρδη από τα οποία δικαιούνται ποσοστά. Σε αντίθεση, εάν μια δαπάνη χαρακτηριστεί εταιρικό βάρος, διανέμονται ενδεχόμενα εικονικά κέρδη, και καταλήγουμε σε μείωση του κεφαλαίου της εταιρείας.

Στην πράξη προς αποφυγή ανεπιθύμητων αποτελεσμάτων, πρέπει να διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

- i. Αν η εταιρεία οφείλει τα ποσά αυτά εξαιτίας υποχρεώσεων που ανέλαβε νόμιμα, ανεξάρτητα αν υπάρχουν κέρδη ή όχι, τα οφειλόμενα, αποτελούν εταιρικά βάρη, δηλ. έξοδα της χρήσης και θα πρέπει να καταχωρούνται στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσης» με πίστωση του δικαιούχου.
- ii. Αν τα ποσά τελούν υπό την αίρεση καθαρών κερδών, αλλά δεν πρόκειται περί συμμετοχής των πιστωτών στα κέρδη της εταιρείας, τότε η εταιρεία πρέπει να συμφωνήσει ως ετήσιο αντάλλαγμα επί των καθαρών κερδών της χρήσης. Κι εδώ τα ποσά αυτά τα οφειλόμενα δηλαδή, καταχωρούνται στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσης» με πίστωση του δικαιούχου.
- iii. Εάν η εταιρεία δεν έχει ούτε καταστατική, ούτε και συμβατική υποχρέωση να διανείμει σε τρίτους κέρδη, αλλά η Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφασίζει μια τέτοια διανομή, τότε τα διατιθέμενα ποσά δεν αποτελούν «εταιρικά βάρη» αλλά διάθεση κερδών σε τρίτους, και παρατίθενται στον «πίνακα διαθέσεως κερδών», π.χ. προαιρετικές ενισχύσεις της εταιρείας προς τα ασφαλιστικά ταμεία του προσωπικού της.

Τα καθαρά κέρδη μιας χρήσης, διακρίνονται σε διανεμόμενα και μη διανεμόμενα.

Διανεμόμενα κέρδη : είναι τα κέρδη που διανέμονται από την εταιρία στους μετόχους, κατόχους ιδρυτικών τίτλων, μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το προσωπικό κ.α. Με άλλα λόγια είναι τα κέρδη που εξέρχονται από το νομικό πρόσωπο της εταιρίας. Προέρχονται βασικά από τα κέρδη χρήσεως και το υπόλοιπο κερδών των προηγούμενων

χρήσεων. Μπορεί όμως να προέρχονται και από αποθεματικά που σχηματίστηκαν σε προηγούμενες χρήσεις και τα οποία είναι δεκτικά διανομής.

Μη διανεμόμενα κέρδη: είναι εκείνα που δεν διανέμονται, αλλά παρακρατούνται από την εταιρία με την μορφή αποθεματικών ή κερδών εις νέο.

2.5. Τάξη και προτεραιότητα στη διάθεση των καθαρών κερδών της χρήσεως

Οι αμοιβές που λαμβάνουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τη διάθεση των καθαρών κερδών χρήσεως καθορίζονται βάσει του νόμου.

Κάθε αμοιβή που καταβάλλεται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τα κέρδη της χρήσεως πρέπει να λαμβάνεται από το υπόλοιπο των καθαρών κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση των κρατήσεων:

- α) Τακτικού αποθεματικού και
- β) Διανομής του πρώτου μερίσματος υπέρ των μετόχων.

Τα βασικά στοιχεία προσδιορισμού των κερδών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία αναπτύσσονται είναι τα εξής:

- α) Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως
- β) Το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρισμα
- γ) Η διάθεση του υπολοίπου των καθαρών κερδών

Τα καθαρά κέρδη προκύπτουν μετά την αφαίρεση των πραγματοποιηθέντων ακαθάριστων εσόδων από όλα τα πάσης φύσεως έξοδα και οποιασδήποτε ζημίας, και οι κατά το νόμο πραγματοποιηθείσες αποσβέσεις και παντός εταιρικής υποχρέωσης ή βάρους σε τρίτους.

Βάσει του νόμου προκύπτει η πιο κάτω σειρά διαθέσεως των κερδών όπως:

- α) Συμψηφισμός ζημιών προηγούμενων χρήσεων.
- β) Κράτηση για το τακτικό αποθεματικό
- γ) Κράτηση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος επί της κρατήσεως υπέρ του τακτικού αποθεματικού.
- δ) Διανέμεται το νόμιμο πρώτο μέρισμα.

ε) Διανομή του «υπολοίπου» των καθαρών κερδών.

2.6. Οι απαιτούμενες ενέργειες μέχρι τη σύγκλιση της τακτικής Γ.Σ. των μετόχων, και οι φορολογικές υποχρεώσεις που προκύπτουν λόγω διανομής κερδών στα μέλη του Δ.Σ.

Μετά τη λήξη της χρήσεως και μέχρι τη σύγκλιση της ετήσιας τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διενεργούνται τα παρακάτω με την εξής σειρά:

1) Εντός 4 μηνών από τη λήξη της χρήσης οι οικονομικές υπηρεσίες της εταιρείας καταρτίζουν τις απαιτούμενες οικονομικές καταστάσεις (Ισολογισμό, Αποτελέσματα χρήσης, Πίνακα διάθεσης κερδών).

2) Κατόπιν, το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται προκειμένου να εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις. Παράλληλα όμως αποφασίζει την δημοσίευση² των οικονομικών καταστάσεων και ανακοινώνει την πρόσκληση³ σύγκλισης της ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

3) Μετά τις αποφάσεις του Δ.Σ. και την πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης, οι μέτοχοι που θέλουν να συμμετέχουν με την παρουσία τους ή με κάποιον πληρεξούσιό τους θα πρέπει 2 ημέρες πριν την σύγκλιση της Γενικής Συνέλευσης, να καταθέσουν τις μετοχές τους στο ταμείο της εταιρείας.

Έως τη σύγκλιση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, η Α.Ε. δεν έχει καμία φορολογική υποχρέωση προερχόμενη από τη διανομή κερδών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, διότι τα κέρδη της Α.Ε., ανεξάρτητα αν διανέμονται ή όχι, φορολογούνται στο σύνολό τους με συντελεστή⁴ 35% ή 40%.

---

² Οι οικονομικές καταστάσεις δημοσιεύονται 20 ημέρες το ελάχιστο πριν τη σύγκλιση της Γενικής Συνέλευσης. Η Δημοσίευση διενεργείται με τη βοήθεια του τύπου, όπως: I πολιτική εφημερίδα των Αθηνών, I Οικονομική εφημερίδα των Αθηνών, I πολιτική Τοπική εφημερίδα και στο Φ.Ε.Κ. καταβάλλοντας τα έξοδα δημοσίευσής στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

³ Η πρόσκληση η οποία αναγράφεται στα Πρακτικά του Δ.Σ. δημοσιεύεται και αυτή μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις και αναφέρει την ημερομηνία, ώρα και τόπο διεξαγωγής της ετήσιας τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων όπως και τα Θέματα για τα οποία συγκαλείται (Εγκριση Ισολογισμού, Αποτελέσματα χρήσης και Πίνακα Αποτελεσμάτων προς διάθεση).

⁴ Το συνολικό καθαρό εισόδημα ή το κέρδος που αποκτούν οι ημεδαπές Α.Ε. στην ημεδαπή ή αλλοδαπή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 99 του Κ.Φ.Ε. φορολογείται με συντελεστή 35% αν οι μετοχές του είναι ονομαστικές ή εισηγμένες στο Χ.Α.Α. Κατά τη λήξη της διαχειριστικής χρήσεως που αναφέρονται τα καθαρά κέρδη, και με συντελεστή 40% αν είναι ανώνυμες και μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α.

Καθώς επίσης πρέπει να αναφερθεί ότι το Διοικητικό Συμβούλιο θα πρέπει να έχει συνεδριάσει για την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων το αργότερο μέχρι την ημερομηνία υποβολής της δήλωσης του φόρου εισοδήματος της Α.Ε., γιατί το απόσπασμα των πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου περί της πρότασης προς τη διανομή των κερδών, μαζί με τον ισολογισμό και την ανάλυση του λογαριασμού Αποτελέσματα Χρήσεως είναι πιστοποιητικά στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα τα οποία συνοδεύουν τη δήλωση φόρου εισοδήματος.

2.6.1 Αμοιβές και Ποσοστά Μελών Διοικητικού Συμβουλίου.

Συνήθως, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εισπράττουν για τις παρεχόμενες προς την εταιρεία υπηρεσίες, διάφορες αμοιβές, οι οποίες πολλές φορές προβλέπονται ή όχι από το Καταστατικό, είτε με τη μορφή της μηνιαίας αποζημίωσης (μισθός, έξοδα παράστασης κ.λπ.), είτε με τη μορφή της συμμετοχής στα κέρδη, είτε και με τις δύο μορφές.

Ο Νόμος διακρίνει τα παρακάτω είδη αμοιβών:

- Αμοιβή βάσει ειδικής σχέσης μίσθωσης εργασίας ή εντολή.
- Αμοιβή που δεν ορίζεται από το Καταστατικό.
- Αμοιβή επί των κερδών της χρήσης.

2.6.2 Αμοιβές μελών Δ.Σ. βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής.

Οι αμοιβές (μισθοί) που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. για υπηρεσίες που παρέχουν στην Α.Ε. πέραν από τα κύρια καθήκοντά τους βάσει ειδικής σχέσης μίσθωσης εργασίας ή εντολής και προβλέπονται από το νόμο διακρίνονται σε:

- **Αμοιβές μελών Δ.Σ. θεωρούμενες ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις**

Ο μισθός που καταβάλλεται από την εταιρεία στα μέλη του Δ.Σ. και ανεξάρτητα αν είναι μέτοχοι αυτής με οποιοδήποτε ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιό της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν στην εταιρεία, βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον αυτά είναι ασφαλισμένα σε οποιονδήποτε εκτός του ΙΚΑ, ασφαλιστικό Οργανισμό ή Ταμείο (ΤΣΜΕΔΕ, ΟΑΕΕ, Ταμείο Εμπόρων κ.λπ.) για τη συνταξιοδότησή των και όχι για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και φορολογείται με συντελεστή 35% ή 40% ανάλογα αν οι μετοχές της είναι εισηγμένες ή μη στο Χ.Α.Α.

- **Αμοιβές μελών Δ.Σ. θεωρούμενες ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες**

Αν τα μέλη του Δ.Σ. παρέχουν υπηρεσίες βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής στην εταιρεία και είναι ασφαλισμένα για τις υπηρεσίες τους αυτές στο ΙΚΑ, τότε οι μισθοί τους αποτελούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες. Επίσης τα μέλη του Δ.Σ. παράλληλα με την ασφάλιση που έχουν στο ΤΑΕ, ή ΤΕΒΕ ή οποιοδήποτε άλλο ασφαλιστικό Οργανισμό ή Ταμείο έχουν ασφαλισθεί με πλήρη ασφαλιστική κάλυψη και στο ΙΚΑ, γιατί αυτό επιβάλλεται από τη νομοθεσία για τη θέση που κατέχουν, οι μισθοί που λαμβάνουν αποτελούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Εξάλλου, η πάγια αντιμισθία που καταβάλλεται για παροχή νομικών υπηρεσιών σε μέλος του Δ.Σ. που είναι δικηγόρος, θεωρείται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και όχι από ελεύθερα επαγγέλματα.

Για παράδειγμα αναφέρεται ότι μέτοχος Α.Ε που είναι μέλος του Δ.Σ. αυτής και εργάζεται ως χημικός της εταιρείας είναι ασφαλισμένος στο Τ.Α.Ε. αλλά και στο Ι.Κ.Α., για τους μισθούς που παίρνει, οι μισθοί αυτοί αποτελούν εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες σύμφωνα με τα πιο πάνω και φορολογείται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι, ως ασφάλιση, για την εφαρμογή των ανωτέρων νοείται η κύρια ασφάλιση στην οποία υπάγεται το μέλος του Δ.Σ. για το λαμβανόμενο μισθό, προκειμένου για να συνταξιοδοτηθεί και όχι για την ιατροφαρμακευτική του περίθαλψη.

- **Αμοιβές μελών Δ.Σ. θεωρούμενες ως εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα**

Οι ελεύθεροι επαγγελματίες (Φοροτεχνικοί Σύμβουλοι, Μηχανικοί, Δικηγόροι, Οικονομολόγοι κ.λπ.) που συμμετέχουν στο Δ.Σ. και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην εταιρεία ως σύμβουλοι, μηχανικοί, δικηγόροι, οικονομολόγοι κ.λπ., εκτός από τις συνεδριάσεις του Δ.Σ., βάσει ειδικής σχέσης μίσθωσης εργασίας ή εντολής και αμείβονται για τις υπηρεσίες τους αυτές με πάγια αντιμισθία ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, υποχρεούνται να εκδίδουν για τις αμοιβές αυτές Αποδείξεις Παροχής Υπηρεσιών. Οι εν λόγω αμοιβές θεωρούνται για τους δικαιούχους εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα και φορολογούνται.

- **Αμοιβές που ορίζονται ή όχι από το Καταστατικό**

Οι αμοιβές που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. χωρίς να προβλέπονται από το νόμο, από σύμβαση ή από το καταστατικό διακρίνονται σε δύο κατηγορίες.

- **Αμοιβές μελών που ορίζονται από το καταστατικό της εταιρείας**

Στην περίπτωση που το Καταστατικό της εταιρείας καθορίζει αμοιβή ή αποζημίωση με

τη μορφή εξόδων παράστασης, για τα μέλη του Δ.Σ., αυτή βαρύνει την εταιρεία. Η αμοιβή αυτή πρέπει να είναι ορισμένη και όχι αόριστη, η δε κατανομή της αν δεν αναφέρεται στο Καταστατικό, γίνεται από τη Γενική Συνέλευση και είναι δυνατόν να είναι άνιση μεταξύ των μελών του. Οι αμοιβές αυτές συνήθως καταβάλλονται στους δικαιούχους στο τέλος κάθε μήνα, μπορεί όμως να πραγματοποιείται και στο τέλος του εξαμήνου ή ακόμα και σε κάθε συνεδρίαση, χωρίς βεβαίως να χρειάζεται έγκριση του Ισολογισμού από τη Γενική Συνέλευση.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, οι αμοιβές που προβλέπονται από το Καταστατικό είναι έξοδα διοίκησης που βαρύνουν την εταιρεία, ενώ από την πλευρά του δικαιούχου θεωρούνται ως εισόδημα από κινητές αξίες .

- **Λοιπές αμοιβές μελών Δ.Σ. που δεν ορίζονται από το Καταστατικό της εταιρείας**

Οι αμοιβές ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. χωρίς νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση και δεν προβλέπονται από το Καταστατικό της εταιρείας, θεωρούνται ότι βαρύνουν τα οικονομικά αποτελέσματα αυτής, μόνο αν έχουν προεγκριθεί από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Οι αμοιβές αυτές που δεν προέρχονται από τα καθαρά κέρδη της εταιρείας ούτε από σύμβαση μίσθωσης εργασίας ή εντολής, αλλά καταβάλλονται στα μέλη, για τις υπηρεσίες που προσφέρουν στη διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρείας χωρίς να υπάρχει νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση και βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσης αυτής, θεωρούνται ως εισοδήματα από κινητές αξίες.

Η καταβολή αυτών στους δικαιούχους μπορεί να γίνεται κατά τακτά χρονικά διαστήματα, και αποτελούν έξοδα διοίκησης της εταιρείας. Για το λόγο δε αυτό, καταχωρούνται στο λογαριασμό εξόδων του Γ.Λ.Σ.

- **Αμοιβές μελών Δ.Σ από τα κέρδη της χρήσης**

Κάθε αμοιβή που χορηγείται στα μέλη του Δ.Σ., από τα κέρδη της χρήσης, πρέπει να αντλείται από το υπόλοιπο των καθαρών κερδών μετά την αφαίρεση των ζημιών προηγούμενων χρήσεων, του τακτικού αποθεματικού, του πρώτου μερίσματος και του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Ο νόμος δεν ορίζει ότι στα μέλη του Δ.Σ. πρέπει να παρέχεται οπωσδήποτε αμοιβή από τα κέρδη, αλλά ούτε δημιουργεί και σχετικά δικαιώματα σε αυτούς, ούτε θέτει και σχετικό όριο. Επίσης, ο νόμος δεν προσδιορίζει τον τρόπο και το είδος της παροχής προς τους συμβούλους, όμως, μπορεί να ορίζει το ποσοστό ή ορισμένο ποσό ή τις μηνιαίες, εξαμηνιαίες ή κατά συνεδρίαση χορηγούμενες σε αυτό παροχές.

Επίσης, ο νόμος δεν καθορίζει την κατανομή της αμοιβής μεταξύ των μελών του Δ.Σ., αν και το Καταστατικό δεν το ορίζει, η κατανομή μπορεί να γίνει κατά ισομοιρία ή και κατά άνισα μερίδια, με απόφαση της Γ.Σ. των μετόχων και με τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία αυτής.

Από φορολογικής δε πλευράς, οι αμοιβές αυτές, θεωρούνται ως εισόδημα από κινητές αξίες για τους δικαιούχους.

Η διανομή κερδών στους μετόχους ιδρυτικών τίτλων και η χορήγηση κερδών και άλλων παροχών σε κερδοφόρες ομολογίες.

2.7. Κατηγορίες ιδρυτικών τίτλων

Οι ιδρυτικοί τίτλοι διακρίνονται σε κοινούς και εξαιρετικούς. Οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι δίνονται σε έναν ή ορισμένους ή σε όλους τους ιδρυτές της εταιρείας ως ανταμοιβή των υπηρεσιών που προσέφεραν κατά τη σύστασή της. (Σημειώνεται ότι υπάρχει και η αμφισβητούμενη άποψη ότι οι κοινοί ιδρυτικοί τίτλοι μπορούν να εκδοθούν και κατά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου). Ο συνολικός αριθμός των τίτλων δεν μπορεί να υπερβεί το 1/10 του αριθμού των μετοχών. Οι τίτλοι δεν έχουν ονομαστική αξία και δεν παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διοίκηση και διαχείριση της εταιρείας, και ούτε στο προϊόν της εκκαθάρισης σε περίπτωση λύσης της.

Οι εξαιρετικοί ιδρυτικοί τίτλοι εκδίδονται κατά την ίδρυση-σύσταση της εταιρείας όπως και κατά τη διάρκεια της λειτουργίας αυτής ως αντάλλαγμα εισφορών σε είδος. Η διάρκεια ισχύος των τίτλων δεν μπορεί να υπερβαίνει τη διάρκεια χρησιμοποίησεως των πραγμάτων ή δικαιωμάτων που παραχωρήθηκαν στην εταιρεία κατά κυριότητα ή απλώς κατά χρήση.

2.8. Τα δικαιώματα των ιδρυτικών τίτλων.

Οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της χρήσεως καθώς και την είσπραξη αποζημίωσης σε περίπτωση εξαγοράς των τίτλων τους από την εταιρεία.

Τα δικαιώματα των κατόχων κοινών ιδρυτικών τίτλων όπως αυτά προκύπτουν από το νόμο ή το καταστατικό της εταιρείας είναι:

α) Δικαίωμα συμμετοχής μέχρι 25% στα καθαρά κέρδη χρήσης μετά την αφαίρεση από αυτά της κράτησης για τακτικό αποθεματικό και πρώτο μέρος. Όπως και να ορίζει το καταστατικό τη βάση υπολογισμού, το συνολικό ποσό κερδών που δικαιούνται οι τίτλοι δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει το ανώτατο ορισθέν ποσό του νόμου.

Το συνολικό ποσό διανομής μπορεί να κατανεμηθεί εξίσου ή όπως διαφορετικά ορίζει το καταστατικό, διότι ο νόμος δεν επιβάλλεται στον τρόπο κατανομής των κερδών αυτών των τίτλων.

β) Δικαίωμα αποζημίωσης σε ενδεχόμενη εξαγορά ή ακύρωση των τίτλων από την εταιρεία. Μετά την πάροδο δέκα ετών από την έκδοση αυτών των τίτλων έχει το δικαίωμα να προβεί στην αγορά ή την ακύρωση αυτών έναντι αποζημίωσης ή οποια προκύπτει από την οριζόμενη τιμή ανά τίτλο που αναφέρει το καταστατικό επί του συνόλου των τίτλων. Ο νόμος θέτει ανώτατο όριο τιμής τίτλου προς εξαγορά ή ακύρωση. Προσθέτονται όλα τα μερίσματα που δόθηκαν σε όλους τους κοινούς ιδρυτικούς τίτλους την τελευταία τριετία, στη συνέχεια το άθροισμα που παρουσιάστηκε διαιρείται, δια των τριών ετών. Έχοντας βρει το μέσο ετήσιο μέρισμα της τελευταίας τριετίας, προκύπτει σε αυτό κεφαλαιοποίηση 15%, το υπόλοιπο είναι ανώτατο ποσό προς αποζημίωση του συνόλου των τίτλων, διαιρώντας το σύνολο της εξαγοράς με τον αριθμό των τίτλων έχουμε την τιμή εξαγοράς ανά τίτλο.

Παράδειγμα εύρεσης του ανώτατου ορίου ανά τίτλο για την εξαγορά όπως ορίζει ο νόμος:

Η «ΑΒ» Α.Ε. πριν δέκα έτη κατά την ίδρυσή της εξέδωσε 10 κοινούς ιδρυτικούς τίτλους. Την τελευταία τριετία διένειμε τα εξής μερίσματα

1° έτος € 1.000,00.

2° έτος € 6.000,00.

3° έτος € 5.000,00.

Το μέσο ετήσιο μέρισμα των τίτλων είναι:

$$(1.000+6.000+5.000)/3 = € 4.000,00$$

Ποσό προς κεφαλαιοποίηση: $4.000 \times 15\% = € 600,00$

Μέγιστο ποσό εξαγοράς ανά τίτλο: $(4.000 - 600)/10 = € 340,00$

Η εξαγορά των κοινών ιδρυτικών τίτλων πρέπει να αποφασιστεί από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Μετά την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης υπέρ της εξαγοράς των ιδρυτικών τίτλων δημιουργείται η αξίωση των κατόχων των τίτλων για το ανάλογο ποσό της εξαγοράς. Κατόπιν η εταιρεία είναι υποχρεωμένη να εμφανίσει την σχετική υποχρέωση γι' αυτή στο παθητικό του ισολογισμού της μέχρι την αποπληρωμή.

Το απαιτούμενο ποσό εξαγοράς των κοινών ιδρυτικών τίτλων μπορεί να αντληθεί

από τα κέρδη της τρέχουσας χρήσης ή από σχηματισμένα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων.

Δεν υφίσταται καμία περίπτωση μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου για την αποπληρωμή της εξαγοράς αυτής.

Τα δικαιώματα των κατόχων εξαιρετικών ιδρυτικών τίτλων είναι:

α) Συμμετοχή στα διανεμόμενα κέρδη από την εταιρεία. Χωρίς κανένα περιορισμό στα δικαιώματα συμμετοχής αυτών των τίτλων επί των κερδών.

β) Εξαγορά των τίτλων από την εταιρεία. Ο νόμος δίνει την ελευθερία στην εταιρεία τα καθοριζόμενα περί της εξαγοράς να προκύπτουν από το καταστατικό της. Ο νόμος θέτει μόνο χρονικό περιορισμό όπου σε καμία περίπτωση ο χρόνος ζωής του τίτλου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από αυτόν της χρησιμοποίησης του πράγματος που εισφέρθηκε στην εταιρεία. Καθώς επίσης επιβάλλει την καταχώρηση στο καταστατικό της εταιρείας τους ακριβείς όρους της εξαγοράς. Περίπτωση εξαγοράς της οποίας το αντίτιμο είναι αόριστο, ο νόμος την χαρακτηρίζει παράνομη.

2.9. Η φορολογία εισοδήματος της Α.Ε.

Πριν από την ισχύ του Ν. 2065/1992, η φορολογία εισοδήματος των Α.Ε. στηριζόταν στη διάκριση των κερδών σε διανεμόμενα (μερίσματα, εκτός μισθού αμοιβές Δ.Σ. κ.λ.π.) και μη διανεμόμενα (αποθεματικά, κέρδη εις νέο).

Στα πλαίσια της διακρίσεως αυτής, το νομικό πρόσωπο της Α.Ε. φορολογούταν μόνο για τα μη διανεμόμενα κέρδη. Αντίθετα, για τα διανεμόμενα κέρδη ο φόρος εισοδήματος επεβάρυνε τα πρόσωπα - δικαιούχους των και η Α.Ε. ήταν υπεύθυνη για την παρακράτηση του σχετικού φόρου και την απόδοσή του στο Δημόσιο. Ο Ν. 2065/1992 μετέβαλε αυτό το καθεστώς, το οποίο έπαψε να ισχύει για τα κέρδη των ισολογισμών που έκλεισαν μετά την 30.6.1992. Έτσι, αντικείμενο φόρου των ημεδαπών Α.Ε. είναι το συνολικό καθαρό τους εισόδημα ή κέρδος, το οποίο φορολογείται με την εφαρμογή πάγιου συντελεστή που σήμερα είναι 35% αν οι εταιρείες είναι εισηγμένες στο ΧΑΑ. ή 40% αν οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες ή αν πρόκειται για τραπεζική εταιρία. Τα κέρδη που διαθέτονται λαμβάνονται από το υπόλοιπο που απομένει αν από τα κέρδη του ισολογισμού αφαιρεθεί ο φόρος εισοδήματος.

Διευκρινίζεται ότι δαπάνες οι οποίες δεν θεωρούνται λογιστικές διαφορές, συνεπώς καλώς εκπίπτονται από τα μικτά έσοδα για να διαμορφωθεί το κέρδος, είναι ακόλουθες:

α) Όλες οι δαπάνες που είναι απαραίτητες για την απόκτηση του μικτού εισοδήματος.

β) Τα ποσά που καταβάλλει η ημεδαπή Α.Ε. για την εξαγορά των ιδρυτικών της τίτλων.

γ) Οι τόκοι που καταβάλλονται στους κατόχους ιδρυτικών τίτλων, με την προϋπόθεση ότι οι τόκοι αυτοί βαρύνουν την Α.Ε. και δεν προέρχονται από τα κέρδη.

δ) Οι τόκοι που καταβάλλονται στους κατόχους προνομιούχων μετοχών, εφόσον οι τόκοι αυτοί δεν προέρχονται από τα κέρδη.

ε) Οι αμοιβές και αποζημιώσεις που καταβάλλονται κατά τη διάρκεια της χρήσεως στα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε. για υπηρεσίες που προσφέρουν αυτοί λόγω της ιδιότητάς τους και της συμμετοχής τους στις συνεδριάσεις του Δ.Σ.

Στις περιπτώσεις γ, δ και ε, η Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να παρακρατήσει, από τους καταβαλλόμενους τόκους και αμοιβές, και να αποδώσει στο Δημόσιο, για λογαριασμό των δικαιούχων, φόρο με συντελεστή 35% αν πρόκειται για Α.Ε. μη τραπεζική της οποίας οι μετοχές είναι εισαγμένες στο Χ.Α.Α. ή 40% αν οι μετοχές δεν είναι εισαγμένες στο Χ.Α.Α. ή αν πρόκειται για τράπεζα. Με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για το εισόδημα αυτό.

Στα έσοδα της Α.Ε. είναι δυνατό να περιέχονται και εισοδήματα τα οποία είτε έχουν φορολογηθεί (π.χ. μερίσματα που εισέπραξε η εταιρία από άλλες Α.Ε.) είτε φορολογήθηκαν με ειδικό τρόπο και εξάντληση της φορολογικής υποχρεώσεως ως προς αυτά (π.χ. τόκοι τραπεζικών καταθέσεων) ή απαλλάσσονται της φορολογίας (π.χ. τόκοι ομολόγων του Δημοσίου). Από αυτά:

α) τα μερίσματα καθώς και τα εισοδήματα από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες των οποίων τα κέρδη έχουν φορολογηθεί αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη, ώστε να αποφευχθεί η διπλή φορολόγησή τους.

β) τα φορολογούμενα με ειδικό τρόπο και εξάντληση της φορολογικής υποχρεώσεως και τα απαλλασσόμενα αφαιρούνται από τα συνολικά καθαρά κέρδη, αλλά εφόσον παράλληλα πραγματοποιείται διανομή κερδών, στα φορολογητέα κέρδη προστίθεται και το μέρος των πιο πάνω εσόδων ή κερδών που αναλογεί στα διανεμόμενα κέρδη έπειτα από αναγωγή του ποσού αυτού σε μικτό με την προσθήκη του φόρου που του αναλογεί.

2.10. Οι λογιστικές εγγραφές διαθέσεως κερδών

Έπειτα από τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη της Α.Ε., υπολογίζονται τα ποσά τα οποία θα διατεθούν για τακτικό αποθεματικό και θα διανεμηθούν ως μερίσματα, αμοιβές Δ.Σ. κ.λπ. Το ποσό του τακτικού αποθεματικού υπολογίζεται στο ποσό που απομένει αν από τα καθαρά κέρδη του ισολογισμού αφαιρεθεί ο φόρος εισοδήματος.

Ο φόρος εισοδήματος, σύμφωνα με την ερμηνεία του Υπουργείου Οικονομικών, εφόσον επιβάλλεται στο συνολικό ποσό των κερδών της εταιρίας βαρύνει το νομικό πρόσωπο και γι' αυτό τυχόν διανεμόμενα λαμβάνονται από το υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου εισοδήματος.

2.11. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ.

Οι αμοιβές, τα ποσοστά, οι παροχές, σε χρήμα ή είδος, και οι μισθοί που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, σύμφωνα με το νόμο, όπως αναλυτικότερα αναφέρονται παρακάτω.

2.11.1. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που θεωρούνται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις

Οι μισθοί που καταβάλλονται από 30/6/92 και μετά, στα μέλη του Δ.Σ. αποτελούν δαπάνες για την επιχείρηση, ενώ θεωρούνται για το λαμβάνοντα ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, υπόκεινται δε σε παρακράτηση φόρου με συντελεστή 35%, όταν οι μετοχές της καταβάλλουσας Α.Ε. είναι εισηγμένες κατά την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου στο Χρηματιστήριο Αθηνών και με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%) για τις λοιπές ανώνυμες εταιρείες που καταβάλλουν τα εισοδήματα αυτά. Ειδικά στα πιο πάνω εισοδήματα που καταβάλλουν οι τραπεζικές ανώνυμες εταιρείες, η παρακράτηση ενεργείται με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%), ανεξάρτητα του αν οι μετοχές αυτών είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή όχι, σύμφωνα με το νόμο. Η παρακράτηση γίνεται επί του καταβαλλόμενου μισθού μετά την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλονται σε ταμεία ασφάλισής των, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και των εισφορών που καταβάλλονται σε ταμεία προαιρετικής ασφάλισής των, εφόσον αυτά έχουν συσταθεί με νόμο, καθώς επίσης και των τελών χαρτοσήμου, εκ ποσοστού 1,20%.

Επειδή οι ασφαλιστικές εισφορές βαρύνουν το μέλος που λαμβάνει τις αμοιβές, θα πρέπει κατά την καταβολή των μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών να λαμβάνει από τα ασφαλιστικά ταμεία τη σχετική απόδειξη καταβολής των και να την προσκομίζει στην Αν. Εταιρεία, προκειμένου να εξευρεθεί το ποσό του παρακρατούμενου φόρου.

Επίσης στο τέλος της χρήσης θα πρέπει να προσκομίζεται στην Α.Ε., η σχετική

βεβαίωση για το συνολικό ποσό των ετησίων ασφαλιστρών που καταβλήθηκαν στον ασφαλιστικό οργανισμό, προκειμένου η εταιρεία να προχωρήσει στην ετήσια εκκαθαριστική δήλωση των αποδοχών του.

Ο μηνιαίος παρακρατούμενος φόρος ως και τα τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται εφάπαξ ανά δίμηνο και μέχρι την 15η μέρα του επομένου μηνός ήτοι για το 1ο δίμηνο μέχρι την 15η Μαρτίου, για το 2ο δίμηνο μέχρι την 15η Μαΐου, για το 3^ο δίμηνο μέχρι την 15η Ιουλίου, για το 4ο δίμηνο μέχρι την 15η Σεπτεμβρίου κ.λπ.

Εκτός, όμως, από την υποβολή των προσωρινών διμηνιαίων δηλώσεων, η εταιρεία έχει υποχρέωση να υποβάλλει και οριστική δήλωση για τις αποδοχές αυτές μέσα στον μήνα Μάρτιο του επόμενου χρόνου.

Με την παρακράτηση του ανωτέρω φόρου, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τους μισθούς αυτούς που εισπράττουν, κατά ρητή διατύπωση του νόμου και ο καταβληθείς από την εταιρεία φόρος, δεν συμψηφίζεται ούτε επιστρέφεται, καθότι για τα ποσά αυτά τα μέλη του Δ.Σ. δεν δικαιούνται να φορολογηθούν με βάση τις γενικές διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος καθότι εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου με την εν λόγω παρακράτηση.

2.11.2. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Οι μισθοί που καταβάλλονται από την Α.Ε. στα μέλη του Δ.Σ. και θεωρούνται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου.

Εξάλλου και η πάγια αντιμισθία που λαμβάνει δικηγόρος για παροχή νομικών υπηρεσιών που είναι μέλος του Δ.Σ. αυτής, θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και υπόκειται στις διατάξεις του παραπάνω αναφερόμενου άρθρου.

Ο φόρος αυτός και τα τέλη χαρτοσήμου αποδίδονται ανά δίμηνο, όπως αναφέρονται αναλυτικότερα στην προηγούμενη παράγραφο. Τα εισοδήματα αυτά, οι δικαιούχοι υποχρεούνται να τα δηλώσουν στη φορολογική των δήλωση ως εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες και να φορολογηθούν με βάση τις γενικές διατάξεις, περί φορολογίας εισοδήματος.

2.11.3. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που θεωρούνται ως εισόδημα από ελεύθερα επαγγέλματα

Οι μισθοί που λαμβάνουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες θεωρούνται ως εισοδήματα εξ ελευθερίων επαγγελμάτων και οι δικαιούχοι αυτών υποχρεούνται να τα δηλώσουν μετά των λοιπών εισοδημάτων και φορολογούνται δε με βάση τις γενικές διατάξεις περί

φορολογίας εισοδήματος. Οι μισθοί αυτοί υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 20% που αποδίδεται ανά δίμηνο.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι εν λόγω αμοιβές εκτός από την παρακράτηση του φορ. εισοδήματος 20% υπόκεινται και σε 18% Φ.Π.Α., εκτός αν υπάρχει απαλλαγή για ορισμένους επαγγελματίες όπως οι γιατροί, δικηγόροι, καθηγητές, κ.λπ

2.11.4. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που ορίζονται από το Καταστατικό.

Οι αμοιβές και αποζημιώσεις που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ., που προβλέπονται από το Καταστατικό ή αυτές που εγκρίνονται με ειδική απόφαση της Τακτικής ή Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, θεωρούνται ως έξοδα και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρείας.

Ως δαπάνες εκπιπτόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρείας, θεωρούνται εισόδημα από κινητές αξίες και υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος με συντελεστή 35%, αν η Αν. Εταιρεία έχει εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών κατά τη λήξη της χρήσης και 40% για τις Ανώνυμες Εταιρείες που έχουν μη εισηγμένες στο Χ.Α.Α. μετοχές, καθώς και για τις ημεδαπές ανώνυμες τραπεζικές εταιρείες, ανεξάρτητα αν αυτές είναι ή όχι εισηγμένες στο Χ.Α.Α.

Η παρακράτηση του φόρου και των τελών χαρτοσήμου ενεργείται κατά την καταβολή ή την εγγραφή τους σε πίστωση του δικαιούχου, και αποδίδεται εφάπαξ με την υποβολή της δήλωσης στη Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας που έγινε η καταβολή των αμοιβών, εντός του πρώτου 15μερου του επομένου από της παρακράτησης του φόρου μήνα.

Με την παρακράτηση αυτή του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση του δικαιούχου.

2.11.5. Φορολογία αμοιβών μελών Δ.Σ. που δεν ορίζονται από το Καταστατικό

Οι αμοιβές αυτές που δίδονται στα μέλη του Δ.Σ. σε χρήμα ή σε είδος, χωρίς να υπάρχει νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση της εταιρείας, θεωρούνται ως εισόδημα από κινητές αξίες των δικαιούχων με την προϋπόθεση ότι έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσης της διαχειριστικής περιόδου που καταβλήθηκαν και έχουν προεγκριθεί από Τακτική Γενική Συνέλευση και φορολογούνται με συντελεστή 35%, ενώ αν όμως η ανώνυμη εταιρεία δεν είναι εισηγμένη στο Χ.Χ.Α. ή είναι τραπεζική εταιρεία, φορολογούνται με 40%.

Η παρακράτηση του φόρου, καθώς και τα τέλη χαρτοσήμου 1,20% επί των αμοιβών αυτών πραγματοποιείται κατά την καταβολή ή πιστώσει του δικαιούχου και αποδίδεται εφάπαξ εντός του πρώτου 15ημέρου του επομένου από την παρακράτηση

μήνα, όπως πιο πάνω αναφέρεται.

Και στην περίπτωση αυτή με την παρακράτηση του φόρου εξαντλείται πλέον η φορολογική υποχρέωση, τόσο της εταιρείας όσο και του δικαιούχου της αμοιβής αυτής.

2.11.6. Φορολογία αμοιβών μελών του Δ.Σ. από τα κέρδη της χρήσης.

Οι αμοιβές και τα ποσοστά των μελών του Δ.Σ. που εγκρίνονται από τη Γ.Σ. των μετόχων και προέρχονται από τα κέρδη της χρήσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου δεν υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος, επειδή αυτά φορολογούνται στο όνομα της εταιρείας και δεν αποτελούν φορολογητέο εισόδημα για τον δικαιούχο. Τα αναλογούντα τέλη χαρτοσήμου 1,20% επί του διανεμομένου ποσού της αμοιβής αποδίδεται στη Δ.Ο.Υ. μέσα σε διάστημα δύο (2) μηνών από την έγκριση του Ισολογισμού από τη Γενική Συνέλευση.

Αν, κατά τη διάρκεια της χρήσης, προκαταβληθούν ορισμένα ποσά στα μέλη του Δ.Σ., είτε εφάπαξ είτε τμηματικά, έναντι των κερδών που πρόκειται να τους διανεμηθούν από τα κέρδη της τρέχουσας χρήσης και εγκριθούν από την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα συνέλθει για να εγκρίνει τον Ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών της χρήσης αυτής, τα ποσά αυτά δεν αποτελούν εισόδημα πριν από την έγκριση, αλλά μπορεί να θεωρηθεί δάνειο.

2.12. Διανομή Κερδών στο Προσωπικό.

Η διανομή ή μη ποσού των καθαρών κερδών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό Ανώνυμης Εταιρείας, εξαρτάται από την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και δεν μπορεί να ξεπεράσει αφενός μεν το 15% των ετησίων καθαρών κερδών, αφετέρου δε το 25% των συνολικών ετησίων ακαθαρίστων αποδοχών του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού, της περιόδου που αναφέρονται τα καθαρά κέρδη, με την προϋπόθεση ότι θα καταβληθεί σ' όλο το προσωπικό κάποιο ποσόν κατά την κρίση της διοίκησης της εταιρείας.

Τα αναφερόμενα παραπάνω κέρδη των Ανωνύμων Εταιρειών που διανέμονται στο προσωπικό υπόκεινται σε ασφαλιστικές εισφορές, λόγω κατάργησης των σχετικών απαλλαγών που προβλέπονταν από τις διατάξεις παλαιότερων νόμων, ενώ απεναντίας απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος.

Εδώ πρέπει να τονισθεί ότι τα διανεμόμενα κέρδη στο Προσωπικό, επειδή αναφέρονται στη χρήση του Ισολογισμού, πρέπει να επιμερίζονται στους αντίστοιχους ημερολογιακούς μήνες και να προστίθενται στις καταβληθείσες τακτικές αποδοχές αυτών.

Στις διαμορφούμενες νέες αποδοχές υπολογίζονται ασφαλιστικές εισφορές, για μεν τους παλαιούς ασφαλισμένους μέχρι του ποσού της εκάστοτε ανώτατης ασφαλιστικής κλάσης, χωρίς επιμερισμό των δώρων εορτών και επιδόματος αδείας, για τα οποία δεν οφείλονται εισφορές.

Ενώ για τους νέους ασφαλισμένους, που υπάγονται για πρώτη φορά, από 1/1/1993, στην ασφάλιση του ΙΚΑ δεν υπάρχει ανώτατο όριο αποδοχών, για τον υπολογισμό των ασφαλιστικών εισφορών.

2.13. Αφορολόγητα αποθεματικά και λογιστική παρακολούθηση αυτών.

Από τα καθαρά κέρδη των βιομηχανικών, βιοτεχνικών, χειροτεχνικών, μεταλλευτικών, ξενοδοχειακών επιχειρήσεων που πραγματοποίησαν παραγωγικές επενδύσεις.

2.14. Φορολόγηση καθαρών κερδών Ανώνυμης Εταιρείας.

Το συνολικό καθαρό εισόδημα ή το κέρδος που αποκτούν οι ημεδαπές Ανώνυμες Εταιρείες στην ημεδαπή ή αλλοδαπή, φορολογείται με συντελεστή 35%, αν οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. κατά τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης που αναφέρονται τα καθαρά κέρδη και με 40% τα κέρδη των τραπεζικών και των μη εισηγμένων στο Χ.Α.Α. εταιρειών.

Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι προκειμένου να υπολογίσουν οι τραπεζικές και ασφαλιστικές εταιρείες το συνολικό καθαρό εισόδημα ή κέρδος τους υποχρεώνονται να αφαιρέσουν το μέρος που αναλογεί στα αφορολόγητα έσοδα ή στα εισοδήματα που φορολογούνται κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Για τον προσδιορισμό του μέρους αυτών γίνεται επιμερισμός των συνολικών καθαρών κερδών ανάλογα με το ύψος των φορολογούμενων εσόδων και των αφορολόγητων ή κατά ειδικό τρόπο φορολογηθέντων κερδών, με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εσόδων.

Επίσης πρέπει να σημειωθεί ότι, όταν στο φορολογητέο εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, το συνολικό αυτό ακαθάριστο εισόδημα υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο 3%, ο οποίος φόρος δεν μπορεί να υπερβεί το ποσόν του φόρου εισοδήματος που αντιστοιχεί στα συνολικά δηλούμενα εισοδήματα. Απεναντίας δεν υπόκεινται στο συμπληρωματικό φόρο τα εισοδήματα από ακίνητα των Ανων. Εταιρειών που απαλλάσσονται της Φορολογίας Εισοδήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

3.1 Οι οικονομικές καταστάσεις της ΕΠΕ

Σύμφωνα με τις νομικές διατάξεις ορίζεται ότι οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- Τον ισολογισμό
- Το λογαριασμό « αποτελέσματα χρήσεως »
- Τον « πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων »
- Το προσάρτημα.

Τα έγγραφα αυτά αποτελούν ενιαίο σύνολο και ελέγχονται και οφείλει συνεπώς η ΕΠΕ να καταρτίζει παρόμοιες με την ανώνυμη εταιρία ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Οι μικρού μεγέθους ΕΠΕ δικαιούνται να δημοσιεύουν συνοπτικό ισολογισμό και να καταρτίζουν συνοπτικό προσάρτημα.

3.2. Διαδικασία έγκρισης των Οικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ.

Η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ εμπίπτει, στην αρμοδιότητα της τακτικής γενικής συνελεύσεως των εταίρων. Η διαδικασία για την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων έχει συνοπτικά ως εξής:

Οι οικονομικές καταστάσεις συντάσσονται με τη φροντίδα του διαχειριστή

Σύμφωνα με το νόμο « μία φορά το χρόνο, στο τέλος της εταιρικής χρήσεως οι διαχειριστές της εταιρίας υποχρεούνται να συντάσσουν απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της, με λεπτομερή περιγραφή του κάθε στοιχείου. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας καταρτίζονται από τους διαχειριστές της με βάση την απογραφή αυτή ».

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της ΕΠΕ εμπίπτει στις υποχρεώσεις του διαχειριστή και καταρτίζονται από το Λογιστήριο της εταιρίας που ενεργεί κατ' εντολή των διαχειριστών.

3.3. Έγκριση των Οικονομικών καταστάσεων από τους διαχειριστές της ΕΠΕ.

Οι οικονομικές καταστάσεις πρέπει να εγκρίνονται από τους διαχειριστές της εταιρίας. Ο νόμος ζητά την έγκριση των διαχειριστών, επειδή θέλει την ευθύνη για το περιεχόμενο των καταστάσεων αυτών να την έχουν όλοι οι διαχειριστές. Οι οικονομικές καταστάσεις καταχωρούνται στα πρακτικά διαχείρισης της συνεδρίασης κατά την οποία εγκρίθηκαν.

Η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων από τους διαχειριστές δεν αναπληρώνεται από την « ειδική θεώρηση » αυτών, την οποία απαιτεί ο νόμος και αποτελεί προϋπόθεση για το κύρος της εγκρίσεως αυτών από τη συνέλευση των εταίρων, μολονότι η συνέλευση δύναται να τροποποιήσει τις οικονομικές καταστάσεις που ενέκριναν οι διαχειριστές.

3.3.1. «Ειδική θεώρηση» των οικονομικών καταστάσεων.

Οι οικονομικές καταστάσεις θεωρούνται από:

(α) το διαχειριστή ή τους διαχειριστές της εταιρίας,

(β) το γενικό διευθυντή της εταιρίας και

(γ) το διευθυντή του Λογιστηρίου.

3.3.2. Έκθεση των διαχειριστών προς τη γενική συνέλευση των εταίρων.

Οι διαχειριστές συντάσσουν έκθεση διαχείρισης που απευθύνεται προς τη συνέλευση των εταίρων που θα εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις.

3.3.3. Έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων από Ορκωτούς Ελεγκτές.

Οι ΕΠΕ με εξαίρεση τις μικρού μεγέθους, υπήχθησαν υποχρεωτικά στον έλεγχο των Ορκωτών Λογιστών (νυν Ελεγκτών). Έτσι οι ΕΠΕ εκλέγουν τους ελεγκτές τους από Ορκωτούς Ελεγκτές.

Οι μικρού μεγέθους ΕΠΕ απαλλάσσονται τελείως του ελέγχου. Οι διαχειριστές των ΕΠΕ αυτών υποχρεούνται στη σύνταξη απογραφής, στην κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων και στη δημοσιότητα αυτών, καθώς και στην κατάρτιση εκθέσεως προς τη γενική συνέλευση των εταίρων σύμφωνα με το νόμο. Οι διαχειριστές ΕΠΕ που παραβαίνουν την υποχρέωσή τους αυτήν τιμωρούνται σύμφωνα με τον ποινικό κώδικα.

3.4. Ο Ισολογισμός της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης.

Ο Ισολογισμός της ΕΠΕ είναι κατά βάση όμοιος με τον Ισολογισμό της ανώνυμης

εταιρίας. Λόγω όμως ορισμένων διαφορών της ΕΠΕ σε σχέση με την ανώνυμη εταιρία, στον ισολογισμό της ΕΠΕ δεν υπάρχουν οι λογαριασμοί που υπάρχουν στον ισολογισμό της ανώνυμης εταιρίας, ενώ οι τίτλοι και το περιεχόμενο ορισμένων άλλων λογαριασμών πρέπει ανάλογα να τροποποιηθούν.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Α΄ ΟΦΕΙΛΟΜΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το καταστατικό πρέπει να περιλαμβάνει βεβαίωση των ιδρυτών ότι το κεφάλαιο καταβλήθηκε. Παράλειψη της βεβαιώσεως ή ψευδής βεβαίωση περί καταβολής του κεφαλαίου αποτελεί λόγω ακυρότητας της εταιρίας, ανεπίδεκτο θεραπείας εκ των υστέρων. Επιπλέον ο νόμος τιμωρεί αυτούς που έκαναν τη ψευδή δήλωση αν « εν γνώσει » προέβησαν σε τέτοια βεβαίωση.

Σε περίπτωση αύξησεως του εταιρικού κεφαλαίου, πρέπει να καταβληθεί ολόκληρη η αξία των εταιρικών μεριδίων κατά τη σύναψη του συμβολαιογραφικού εγγράφου με το οποίο τροποποιείται το καταστατικό, δηλαδή πριν ολοκληρωθεί η τυπική διαδικασία αύξησεως του κεφαλαίου (διατυπώσεις δημοσιότητας κ.λπ.).

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, σε αντίθεση με ό,τι ισχύει ανώνυμες εταιρίες, στις ΕΠΕ δεν επιτρέπεται μερική καταβολή του κεφαλαίου ούτε κατά τη σύσταση ούτε κατά την αύξηση αυτού και συνεπώς στον ισολογισμό της ΕΠΕ δε δικαιολογείται η ύπαρξη του σχολιαζόμενου λογαριασμού « οφειλόμενο κεφάλαιο ».

Β΄ ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ. Ορισμένες μόνο υπομερίδες που εμφανίζονται στο λογαριασμό «λοιπά έξοδα εγκαταστάσεως», οι οποίες αναφέρονται στα έξοδα και διαφορές εκδόσεως ομολογιακών δανείων σπάνια είναι δυνατό να υπάρχουν στις ΕΠΕ.

Γ΄ ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

I. Ασύματες ακινητοποιήσεις

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά τροποποίηση, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά τροποποίηση, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά τροποποίηση, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

III. Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

~~Επισημαίνουμε μόνο ότι στο κονδύλιο ισολογισμού «λοιπές μακροπρόθεσμες~~
απαιτήσεις» περιλαμβάνεται και η υπομερίδα «μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων», η οποία, πρέπει να εμφανίζεται ξεχωριστά με ομώνυμο τίτλο στον ισολογισμό.

Δ' ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

I. Αποθέματα

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά τροποποίηση, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

II. Απαιτήσεις

Τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ με τις ακόλουθες διαφορές:

- ✧ Το κονδύλιο του ισολογισμού « κεφάλαιο εισπρακτέο στην επόμενη χρήση » δεν μπορεί να υπάρχει στον ισολογισμό της ΕΠΕ.
- ✧ Στο κονδύλιο του ισολογισμού «απαιτήσεις κατά οργάνων διοικήσεως» περιλαμβάνονται και οι υπομερίδες: « δοσοληπτικοί λογαριασμοί ιδρυτών Α.Ε. και μελών Δ.Σ. » και «δοσοληπτικοί λογαριασμοί γενικών διευθυντών ή διευθυντών Α.Ε.» που δεν υπάρχουν στη λογιστική της ΕΠΕ.

III. Χρεόγραφα

Τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα

ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ, εκτός από το λογαριασμό « ίδιες μετοχές » που δεν είναι δυνατό να υπάρχει στη λογιστική της ΕΠΕ.

IV. Διαθέσιμα

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά μεταβολή, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

Ε΄ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν χωρίς καμιά μεταβολή, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

Α΄ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

I. Κεφάλαιο

Το κεφάλαιο που έχει καταβληθεί από τους εταίρους στην ΕΠΕ θα εμφανιστεί στον ισολογισμό της ως εξής:

Εταιρικό κεφάλαιο ***

- Καταβληθέν ***

- Αποσβεσμένο ***

Τόσο κατά την ίδρυση της ΕΠΕ όσο και κατά την αύξηση του κεφαλαίου αυτής, το κεφάλαιο καταβάλλεται αμέσως εξ' ολοκλήρου. Δεν υφίσταται, συνεπώς, οφειλόμενο κεφάλαιο.

Εξάλλου, δεν αντίκειται στο νόμο η απόσβεση του εταιρικού κεφαλαίου και η έκδοση προνομιούχων εταιρικών μεριδίων. Γι' αυτό δεν αποκλείεται η περίπτωση της εμφανίσεως στον ισολογισμό της ΕΠΕ αποσβεσμένου κεφαλαίου.

Σημειώνεται, τέλος, ότι, το ελάχιστο (κατώτατο) όριο του εταιρικού κεφαλαίου της ΕΠΕ ανέρχεται σε ευρώ δεκαοκτώ χιλιάδες (€ 18.000,00) ολοσχερώς καταβληθέν κατά την κατάρτιση της εταιρικής συμβάσεως. Από το παραπάνω ποσό, το μισό τουλάχιστο (δηλ. € 9.000,00) πρέπει να καταβληθεί σε μετρητά.

II. Διαφορά από την έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο

Η αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου είναι δυνατό να γίνει:

(α) με έκδοση μεριδίων στο άρτιο, όταν η αύξηση καλύπτεται από όλους τους παλιούς εταίρους ή όταν οι παλιοί εταίροι που δε συμμετείχαν στην αύξηση εισπράττουν από συμμετέχοντες νέους εταίρους δικαιώματα εγγραφής.

(β) με την έκδοση μεριδίων σε τιμή υπέρ το άρτιο, όταν συμμετέχουν στην αύξηση νέοι εταίροι, που δεν κατέβαλαν στους παλιούς εταίρους δικαίωμα εγγραφής.

Όταν συντρέχει η τελευταία περίπτωση πρέπει να χρησιμοποιείται ο λογαριασμός « Διαφορά από την έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο ».

III. Διαφορές αναπροσαρμογής

Και τα τρία κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά μεταβολή, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

IV. Αποθεματικά κεφάλαια

Όλα τα αποθεματικά, φορολογημένα και αφορολόγητα ως κέρδη που δεν έχουν διανεμηθεί, ανήκουν στο νομικό πρόσωπο, αφού, ο εταίρος αποκτά αξίωση στα κέρδη της εταιρίας από της λήψεως αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων για διανομή αυτών.

Εκτός, συνεπώς από το κονδύλιο « αποθεματικό για ίδιες μετοχές », το οποίο δεν έχει θέση στον ισολογισμό της ΕΠΕ, όλα τα υπόλοιπα κονδύλια του υποδείγματος ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

V. Αποτελέσματα εις νέο

Και τα τρία κονδύλια της κατηγορίας αυτής που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

VI. Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου

Στον ισολογισμό της ΕΠΕ οι λογαριασμοί της κατηγορίας αυτής πρέπει να τιτλοφορούνται ως εξής

1. Καταθέσεις εταίρων
2. Διαθέσιμα κέρδη χρήσεως για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου.

Β΄ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

Γ' ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

I. Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

Σημειώνεται ότι και η ΕΠΕ μπορεί να εκδώσει ομολογιακό δάνειο βάσει του νόμου, ενώ ουδείς περιορισμός υφίσταται προκειμένου για την έκδοση ονομαστικών ομολογιών. Μόνο την έκδοση ομολογιών με δημόσια έγγραφο ο νόμος επιτρέπει αποκλειστικά στις ανώνυμες εταιρίες και μάλιστα υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Συνεπώς, και στον ισολογισμό της ΕΠΕ είναι δυνατό να υπάρξει λογαριασμός «ομολογιακά δάνεια».

II. Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα του ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

Επισημαίνονται όμως οι ακόλουθες αποκλίσεις:

Το κονδύλιο «μερίσματα πληρωτέα» ορθότερο, στον ισολογισμό της ΕΠΕ, να εμφανίζεται ως «κέρδη πληρωτέα» ή να μην εμφανίζεται καθόλου, τα δε διανεμόμενα στους εταίρους κέρδη να καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού Βραχυπρόθεσμες πρέπει να τιτλοφορηθεί « εταίροι - αξία εταιρικών μεριδίων τους προς απόδοση, λόγω αποσβέσεως ή μειώσεως του κεφαλαίου ».

Δ' ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά μεταβολή, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

Όλα τα κονδύλια της κατηγορίας αυτής, που περιλαμβάνονται στο υπόδειγμα ισολογισμού της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά μεταβολή, και για τον ισολογισμό της ΕΠΕ.

3.5. Η κατάσταση λογαριασμού «αποτελεσμάτων χρήσεως» της ΕΠΕ.

Η δομή και το περιεχόμενο της καταστάσεως του λογαριασμού «αποτελεσμάτων χρήσεως» της ανώνυμης εταιρίας, ισχύουν, χωρίς καμιά μεταβολή, και για την ομώνυμη κατάσταση της ΕΠΕ.

3.6. Διάθεση των κερδών της Ε.Π.Ε.

Περιεχόμενα και δομή του Πίνακα Διαθέσεως Αποτελεσμάτων της ΕΠΕ

Τα καθαρά κέρδη της χρήσεως, όπως αυτά προκύπτουν από το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού « αποτελέσματα χρήσεως », αυξάνονται ή μειώνονται με:

- τις « διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων ».

- τους « λοιπούς μη ενσωματούμενους στο λειτουργικό κόστος φόρους ».

Το αλγεβρικό άθροισμα των παραπάνω μεγεθών συνιστά το λογιστικό αποτέλεσμα της χρήσεως και εφόσον είναι κέρδος (πιστωτικό) διατίθεται με την ακόλουθη σειρά:

(α) Πρωταρχικά τα λογιστικά κέρδη της χρήσεως διατίθενται για την κάλυψη ζημιών προηγούμενων χρήσεων. Όταν υπάρχει ακάλυπτη ζημιιά προηγούμενων χρήσεων κανένα ποσό από τα κέρδη της χρήσεως ή των προηγούμενων χρήσεων (αποθεματικά κ.λπ.) δεν επιτρέπεται να διατίθεται για το σχηματισμό αποθεματικών και, κατά μεγαλύτερο λόγο, να διανέμεται στους εταίρους και τυχόν λοιπούς δικαιούχους.

(β) Ακολουθεί η κράτηση για φόρο εισοδήματος της εταιρίας υπολογιζόμενος κατά τα ισχύοντα σήμερα, με συντελεστή 35% επί των φορολογητέων κερδών της χρήσεως.

(γ) Ακολουθεί η κράτηση για τακτικό αποθεματικό. Η κράτηση αυτή υπολογίζεται επί των καθαρών λογιστικών κερδών της χρήσεως, μετά την αφαίρεση των ζημιών των προηγούμενων χρήσεων και του φόρου εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως.

(δ) Το υπόλοιπο των κερδών μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό διατίθεται κατά τους ορισμούς του καταστατικού. Αν το καταστατικό σιωπά, οι εταίροι έχουν δικαίωμα στα καθαρά κέρδη της χρήσεως « κατά λόγο των εισφορών αυτών », δηλαδή κατά την αναλογία συμμετοχής αυτών στο κεφάλαιο της εταιρίας.

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι, μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό, ορισμένο ποσό από τα καθαρά κέρδη καταβάλλεται ως πρώτη διανομή στους εταίρους, ενώ το υπόλοιπο, ένα ποσοστό κρατείται για έκτακτο αποθεματικό και άλλο παραχωρείται σε τρίτους.

Σχηματικά, η σειρά διαθέσεως των κερδών της ΕΠΕ μπορεί να παρασταθεί ως εξής:

1. ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ
2. ΚΡΑΤΗΣΗ ΓΙΑ ΦΟΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ
3. ΚΡΑΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ
4. ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ

Κατά τους ορισμούς του καταστατικού και τις αποφάσεις της Γ.Σ. των εταίρων

- Κέρδη στους εταίρους
  - Αμοιβές διαχειριστών
-
- Κέρδη στο προσωπικό
  - Αφορολόγητα αποθεματικά κ.λπ.

3.7. Φόρος εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως της ΕΠΕ.

Σε αντίθεση με το φορολογικό καθεστώς που ίσχυε επί των κερδών της ΕΠΕ, σύμφωνα με το οποίο η ΕΠΕ δεν αποτελούσε υποκείμενο φόρου για τα κέρδη που πραγματοποιούσε, αλλά τα κέρδη αυτά θεωρούνταν ότι αποκτήθηκαν από ένα έκαστο εταίρο της ΕΠΕ, κατά το ποσοστό συμμετοχής καθενός στα κέρδη της, και φορολογούνταν στο όνομά τους, άλλαξε ριζικά το πιο πάνω φορολογικό καθεστώς επί των κερδών της ΕΠΕ. Έτσι, η ΕΠΕ καθίσταται πια υποκείμενο του φόρου και φορολογείται η ίδια για τα κέρδη που πραγματοποιεί κάθε διαχειριστική χρήση με εξαίρεση τις ΕΠΕ που συστήθηκαν παλαιότερα, των οποίων τα κέρδη φορολογούνται στο όνομα των εταίρων τους.

Συγκεκριμένα, καθιερώνεται η φορολόγηση των κερδών της ΕΠΕ στο όνομά της.

Ο συντελεστής φορολογίας των κερδών της ΕΠΕ είναι 35%.

Πιο συγκεκριμένα, για τις ΕΠΕ, ο νόμος προβλέπει ότι ο πιο πάνω συντελεστής φορολογίας 35% εφαρμόζεται στο υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση, από τα συνολικά καθαρά κέρδη, επιχειρηματικής αμοιβής.

Ο πιο πάνω συντελεστής φορολογίας 35% εφαρμόζεται στο υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση, από τα συνολικά καθαρά κέρδη, επιχειρηματικής αμοιβής, η οποία θεωρείται ότι λαμβάνεται από τους διαχειριστές

εταίρους αυτής για τις υπηρεσίες διαχειρίσεως που προσφέρουν στην εταιρία.

Για τον προσδιορισμό των κερδών που φορολογούνται στο όνομα του νομικού προσώπου της ΕΠΕ, η αφαίρεση από τα συνολικά κέρδη της επιχειρηματικής αμοιβής είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν κάποιος από τους δικαιούχους επιχειρηματικής αμοιβής διαχειριστές εταίρους λαμβάνει ή όχι επιχειρηματική αμοιβή από την εταιρία.

Ως προς την υποβολή από την ΕΠΕ της δηλώσεως φόρου εισοδήματος και την καταβολή του φόρου εισοδήματος καθώς και την προκαταβολή φόρου για την επόμενη χρήση ισχύουν και εδώ ακριβώς τα ίδια με εκείνα που ισχύουν για τις Α.Ε.

3.8. Χαρτόσημο επί των κερδών της ΕΠΕ.

Επί των καθαρών κερδών της ΕΠΕ επιβάλλεται τέλος χαρτοσήμου 1% πλέον εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%, ήτοι συνολικά 1,20%. Ως καθαρά κέρδη νοούνται τα κέρδη που προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της εταιρίας, όπως αυτά προσδιορίζονται για την επιβολή του φόρου εισοδήματος, δηλαδή στα κέρδη της εταιρίας που προκύπτουν μετά τη φορολογική αναμόρφωση των λογιστικών κερδών της χρήσεως.

Το παραπάνω τέλος χαρτοσήμου καταβάλλεται εφάπαξ κατά την υποβολή της δηλώσεως φόρου εισοδήματος της εταιρίας και βαρύνει το νομικό πρόσωπο της εταιρίας.

Με την παραπάνω ρύθμιση εξαντλείται η επιβάρυνση των κερδών από τέλη χαρτοσήμου. Έτσι, δεν υπόκεινται περαιτέρω σε τέλη χαρτοσήμου η ανάληψη ποσών από τους εταίρους στη διάρκεια της χρήσεως έναντι κερδών αυτής, η διανομή των κερδών στο τέλος της χρήσεως στους εταίρους ή η πίστωση αυτών στους προσωπικούς λογαριασμούς αυτών, η παραμονή των κερδών στο λογαριασμό «κέρδη εις νέο», η αποθεματοποίηση κερδών (φορολογημένων ή αφορολόγητων), η κεφαλαιοποίηση ή διανομή αποθεματικών κ.λπ.

Τα τέλη χαρτοσήμου επί των κερδών βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία προέκυψαν τα κέρδη. Ο προσδιορισμός λοιπόν των τελών χαρτοσήμου πρέπει να γίνεται κατά τους κανόνες της εσωτερικής υφαιρέσεως και να υπολογίζονται επί των φορολογητέων κερδών, δηλαδή επί των λογιστικών κερδών και των λογιστικών διαφορών, ενώ δεν υπολογίζονται επί των αφορολόγητων εσόδων.

3.9. Τα διανεμόμενα στους εταίρους κέρδη.

➤ Από άποψη εμπορικής νομοθεσίας

Στο δίκαιο της ΕΠΕ είναι δυνατό να ορίζεται στο καταστατικό διαφορετικός τρόπος διανομής αυτών, όπως λ.χ. κατά ίσα μέρη σε όλους τους εταίρους παρά την ανισότητα

των εισφορών τους στο κεφάλαιο της εταιρίας ή κατά ορισμένο μέτρο σε ορισμένους εταίρους και κατά διαφορετικό μέτρο στους υπόλοιπους, σε τρόπο ώστε, να δημιουργούνται προνομιούχα εταιρικά μερίδια. Η δυνατότητα αυτή της διαφορετικής, σε σχέση με το εισφερθέν στην εταιρία από τους εταίρους κεφάλαιο, διανομής των κερδών είναι συνεπής προς την αρχή ότι στην ΕΠΕ, εκτός από το κεφαλαιουχικό, σπουδαίο ρόλο διαδραματίζει και το προσωπικό στοιχείο (προσωπική εργασία του εταίρου).

Όμως δεν είναι επιτρεπτή συμφωνία κατά την οποία ένας εταίρος αποκλείεται από τα κέρδη ή απαλλάσσεται από τις ζημίες, δηλαδή απαγορεύεται η *societas leonine*. Εξάλλου, δεν είναι ισχυρή στις ΕΠΕ η συμφωνία κατά την οποία ο εταίρος που συνεισφέρει μόνο εργασία δε συμμετέχει στις ζημίες, γιατί η προσωπική εργασία κατά το νόμο δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο εταιρικής εισφοράς.

Δεν επιτρέπεται συμφωνία που να παρέχει στους εταίρους δικαίωμα απολήψεως τόκου επί των εισφορών τους στις χρήσεις που η εταιρία δεν πραγματοποιεί κέρδη, γιατί αυτό οδηγεί σε μείωση των εισφορών τους. Το καταστατικό δεν είναι δυνατό να επιτρέψει οι εταίροι να λαμβάνουν προκαταβολή έναντι κερδών χωρίς την κατάρτιση ισολογισμού, την έγκριση αυτού και τη λήψη αποφάσεως από τη συνέλευση των εταίρων για τη διάθεση των κερδών.

Τα κέρδη καταβάλλονται στους εταίρους σε χρήματα. Ο εταίρος δικαιούται να αρνηθεί άλλη καταβολή.

Για να αποκτήσουν οι εταίροι αξίωση στα κέρδη της εταιρίας πρέπει να συντρέχουν τα ακόλουθα:

(α) *Να εγκριθούν οι οικονομικές καταστάσεις από τη συνέλευση των εταίρων.*

Αν δεν καταρτιστούν ή δεν εγκριθούν νόμιμα οι οικονομικές καταστάσεις, ελλείπει στοιχείο απαραίτητο για τη γένεση του δικαιώματος του εταίρου.

(β) *Τα κέρδη που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις να υπερβαίνουν τα απαιτούμενα για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού και του φόρου εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως*

Στην αντίθετη περίπτωση δεν υπάρχουν κέρδη της χρήσεως προς διανομή.

(γ) *Να ληφθεί απόφαση της γενικής συνελεύσεως των εταίρων για διανομή των κερδών.*

Η απόφαση για διανομή των κερδών λαμβάνεται με απόλυτη πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ του

εταιρικού κεφαλαίου. Η απόφαση αυτή δημιουργεί για καθένα εταίρο το δικαίωμα να απαιτήσει τα κέρδη που αναλογούν σ' αυτόν.

Τα κέρδη που πραγματοποιήσει η ΕΠΕ διανέμονται στους εταίρους κατά τις διατάξεις του καταστατικού. Αν δεν προβλέπει περί της διανομής των κερδών, όλα τα κέρδη, μετά την αφαίρεση της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό και φόρο εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως, είναι διανεμητέα στους εταίρους. Για να μη διανεμηθεί ολόκληρο το υπόλοιπο των κερδών στους εταίρους απαιτείται:

- Είτε να υπάρχει διαφορετική διάταξη του καταστατικού λ.χ. δυνατό το καταστατικό να επιβάλλει το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ή να ορίζει ότι αποκλείεται η διανομή κερδών σε ορισμένες περιπτώσεις ή σε ορισμένες χρήσεις ή για ορισμένο χρονικό διάστημα από τη σύσταση της εταιρίας ή εφόσον δεν πραγματοποιηθεί ορισμένο ποσό κερδών, κ.λπ.

- Είτε να υπάρχει ομόφωνη γνώμη όλων των εταίρων.

Υποστηρίζεται ότι αν το καταστατικό δεν προβλέπει περί του τρόπου διανομής των κερδών, όλα τα κέρδη είναι διανεμητέα στους εταίρους, εκτός αν επιτακτικά συμφέροντα της εταιρίας επιβάλλουν τη δημιουργία έκτακτου αποθεματικού. Η γνώμη αυτή κατακρίνεται, γιατί υπό το πρόσχημα των επιτακτικών αναγκών, οι οποίες σχεδόν πάντοτε υπάρχουν στις επιχειρήσεις, η πλειοψηφία μπορεί καταχρηστικά να πιέζει τη μειοψηφία περιορίζοντας το δικαίωμα επί των κερδών και καταδικάζοντας ενδεχομένως τον εταίρο της μειοψηφίας σε λιμοκτονία.

Στις ΕΠΕ, όπως και στις ανώνυμες εταιρίες, οι εταίροι δεν υποχρεούνται για τα χρέη της εταιρίας πέρα από την ατομική τους εισφορά. Δεν είναι δυνατό να συμφωνηθεί απεριόριστη ευθύνη του εταίρου για τις εταιρικές υποχρεώσεις, γιατί αυτό αντίκειται στη φύση της εταιρίας αυτής ως περιορισμένης ευθύνης. Επιτρέπεται όμως να καθιερωθεί υποχρέωση του εταίρου για συμπληρωματική εισφορά υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) να έχουν συμπεριληφθεί στο καταστατικό διατάξεις για συμπληρωματικές εισφορές των εταίρων. Με τις διατάξεις πρέπει να προσδιορίζεται και το μέγεθος των συμπληρωματικών εισφορών, το οποίο, σε καμιά περίπτωση, δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το αρχικό κεφάλαιο,

(β) οι συμπληρωματικές εισφορές πρέπει να γίνονται για την κάλυψη ζημιών που βεβαιώθηκαν στον ισολογισμό, ο οποίος πρέπει να έχει εγκριθεί από τη γενική συνέλευση των εταίρων,

(γ) να ληφθεί απόφαση από τη συνέλευση των εταίρων με πλειοψηφία τουλάχιστον των $\frac{3}{4}$ του όλου αριθμού των εταίρων που εκπροσωπούν τα $\frac{3}{4}$ του όλου

εταιρικού κεφαλαίου.

Οι συμπληρωματικές εισφορές καταβάλλονται από όλους τους εταίρους ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο κεφάλαιο της εταιρίας, (δηλαδή κατά λόγο των εταιρικών τους μεριδίων) μέσα σε ένα μήνα από τη σχετική πρόσκληση.

➤ Από άποψη φορολογική

Τα κέρδη που πραγματοποιεί η ΕΠΕ, τόσο τα διανεμόμενα όσο και τα αποθεματοποιούμενα, αποτελούν κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις και φορολογούνται, στο όνομα του νομικού προσώπου της εταιρίας εξαιρούμενης της επιχειρηματικής αμοιβής που φορολογείται στο όνομα του διαχειριστή εταίρου φυσικού προσώπου. Τα κέρδη που διανέμονται στους εταίρους δεν υποβάλλονται σε φορολογία στο όνομά τους ούτε συμψηφίζεται ο φόρος εισοδήματος που κατέβαλε η εταιρία με το φόρο εισοδήματος που τυχόν οφείλει ο εταίρος για άλλα εισοδήματά του. Με το φόρο εισοδήματος που κατέβαλε η εταιρία για τα κέρδη της χρήσεως εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση εταιρίας και εταίρου και δεν καταβάλλεται φόρος εισοδήματος και χαρτόσημο οποτεδήποτε διανεμηθούν ή κεφαλαιοποιηθούν τα φορολογημένα στο όνομα της εταιρίας κέρδη.

3.12. Τα αποθεματικά της ΕΠΕ.

➤ Τακτικό αποθεματικό της ΕΠΕ

Για το τακτικό αποθεματικό της ΕΠΕ ισχύουν ανάλογα τα σχετικά με το τακτικό αποθεματικό της ανώνυμης εταιρίας. Επισημαίνεται ότι η παραπάνω διάταξη δεν αναφέρει το σκοπό του αποθεματικού αυτού. Γίνεται όμως δεκτό ότι ο σκοπός αυτού είναι όμοιος με εκείνο του τακτικού αποθεματικού της ανώνυμης εταιρίας, δηλ. ότι χρησιμοποιείται αποκλειστικά προς εξίσωση, πριν από κάθε διανομή κερδών, του τυχόν χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού « αποτελέσματα χρήσεως ».

Αν οι διαχειριστές δεν προβούν στην κράτηση τακτικού αποθεματικού που ορίζεται από το νόμο ή το καταστατικό, ο ισολογισμός συντάσσεται κατά παράβαση των διατάξεων του νόμου του καταστατικού.

Επιπλέον, οι διαχειριστές υπέχουν ποινική και αστική ευθύνη, επειδή η μη κράτηση του αποθεματικού οδηγεί σε διανομή εικονικών κερδών, ενώ οι εταίροι υποχρεούνται σε απόδοση των κερδών.

Το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί των κερδών της χρήσεως μετά την αφαίρεση των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και του φόρου εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη της χρήσεως.

➤ **Αποθεματικά καταστατικού της ΕΠΕ**

Στο καταστατικό μπορεί να περιληφθεί διάταξη που να επιβάλλει την κράτηση κερδών για σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού. Η διάταξη μπορεί να περιληφθεί στο αρχικό καταστατικό ή ύστερα από τροποποίηση αυτού. Σημειώνεται ότι για μια τέτοια τροποποίηση του καταστατικού απαιτείται απόφαση της παμψηφίας των εταίρων.

➤ **Αφορολόγητα αποθεματικά της ΕΠΕ**

Τα όσα αναπτύσσονται πιο πάνω σχετικά με τα αφορολόγητα αποθεματικά, και τις αφορολόγητες εκπτώσεις των αναπτυξιακών νόμων ισχύουν και επί ΕΠΕ.

➤ **Λοιπά αποθεματικά της ΕΠΕ**

Τα όσα αναπτύχθηκαν περί αφανών, ειδικών, έκτακτων και αφορολόγητων αποθεματικών ισχύουν αναλογικά και για τις ΕΠΕ.

➤ **Διανομή και κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών της ΕΠΕ**

Για τη διανομή και κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών της ΕΠΕ, φορολογημένων και αφορολόγητων, ισχύουν ανάλογα τα όσα ισχύουν για τη διανομή και κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών της ανώνυμης εταιρίας.

3.11. Οι αμοιβές των διαχειριστών της ΕΠΕ.

➤ **Από άποψη εμπορικής νομοθεσίας**

Η διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπηση της εταιρίας ανήκει, αν δε συμφωνήθηκε κατά άλλο τρόπο, σε όλους τους εταίρους που δρουν συλλογικά. Είναι δυνατό, με σχετική διάταξη του καταστατικού ή με απόφαση της συνελεύσεως των εταίρων, η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας να ανατεθεί σε ένα ή περισσότερους εταίρους ή μη εταίρους οι οποίοι, εκτός αν ορίστηκε διαφορετικά, δρουν, συλλογικά και οι οποίοι λέγονται διαχειριστές.

(α) *Διαχειριστής εταίρος*: ο νόμος δεν ορίζει με ρητή διάταξη το δικαίωμα του διαχειριστή εταίρου για απόληψη μισθού ή άλλης αμοιβής. Ο μισθός ή η αμοιβή του διαχειριστή είναι θέμα που πρέπει να ρυθμίζεται από το καταστατικό ή με απόφαση της γενικής συνελεύσεως των εταίρων.

Ο μισθός του διαχειριστή (εταίρου ή μη) και κάθε άλλη απολαβή αυτού είναι άσχετος με τη συμμετοχή του στα κέρδη. Ο εταίρος (διαχειριστής ή μη) μπορεί να γίνει μισθωτός της εταιρίας εφόσον: (α) παρέχει εξαρτημένη εργασία, (β) καταβάλλεται σ' αυτόν αμοιβή.

Η αμοιβή του μπορεί να ορίζεται ως σταθερός μισθός ή και σε ποσοστά επί των κερδών ή κατά άλλο τρόπο.

Σε περίπτωση που το καταστατικό δεν προβλέπει για αμοιβή του διαχειριστή εταίρου και δεν έχει ληφθεί σχετική απόφαση από τη γενική συνέλευση των εταίρων, γίνεται δεκτό ότι ο διαχειριστής εταίρος μπορεί, με βάση ειδική ρήτρα του καταστατικού, να λαμβάνει μηνιαίες απολήψεις, αφού, απασχολούμενος αποκλειστικά στην εταιρία, δεν μπορεί να αρυσθεί από άλλη πηγή τα προς το ζην. Οι απολήψεις όμως αυτές πρέπει να θεωρούνται ως προκαταβολική διανομή κερδών και, σε περίπτωση που τα κέρδη που αναλογούν στον εταίρο διαχειριστή δεν καλύπτουν ολόκληρο το ποσό των απολήψεων, η διαφορά πρέπει να επιστρέφεται από αυτόν στην εταιρία.

(β) *Διαχειριστής μη εταίρος*: Ο διαχειριστής τρίτος (μη εταίρος) αμείβεται από την εταιρία με βάση σχέση έμμισθης εντολής. Εφόσον η εργασία που παρέχει προς την εταιρία τυγχάνει εξαρτημένη και αποτελεί το κύριο επάγγελμά του, υπάγεται στην ασφάλιση του ΙΚΑ.

➤ Από άποψη φορολογική

Προκειμένου να υπολογιστεί ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών της χρήσεως που βαρύνει το νομικό πρόσωπο της εταιρίας, υπολογίζεται επιχειρηματική αμοιβή για μέχρι τρεις διαχειριστές εταίρους - φυσικά πρόσωπα, οι οποίοι συμμετέχουν στην εταιρία με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής, η οποία θεωρείται ότι λαμβάνεται από το ήμισυ των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρίας που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής των διαχειριστών.

Ως ποσοστά λαμβάνονται εκείνα που υφίστανται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της. Αν αυτός δεν εγκριθεί μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά που έχουν αυτοί κατά την τελευταία ημέρα του τριμήνου.

Η ανωτέρω επιχειρηματική αμοιβή θεωρείται ως λαμβανόμενη από το ήμισυ των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρίας, που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση και κατά το ποσοστό συμμετοχής των διαχειριστών.

Όταν η αρχική δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι τριάντα (30) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της, εξακολουθεί να ισχύει το δικαίωμα αφαίρεσης της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη.

Όταν ο διαχειριστής συμμετέχει σε περισσότερες της μιας εταιρίες περιορισμένης ευθύνης ή σε άλλες προσωπικές εταιρίες ως ομόρρυθμος εταίρος, αυτός δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής από μία απ' αυτές, κατ' επιλογή του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται

με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη ή εκπρόθεσμη, κατά περίπτωση, δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας και δεν ανακαλείται.

Η παραπάνω επιχειρηματική αμοιβή των διαχειριστών είναι απλώς υπολογιστική προκειμένου να εξευρεθεί ο φόρος εισοδήματος της εταιρίας και άσχετη με την πραγματικά καταβαλλόμενη σ' αυτούς αμοιβή, η οποία μπορεί να είναι μεγαλύτερη ή μικρότερη από αυτήν που λογίζει ο φορολογικός νομοθέτης.

Τα ποσά που στη διάρκεια της χρήσεως καταβάλλονται στους διαχειριστές εταίρους ως επιχειρηματική αμοιβή, δηλαδή για τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και την εκπροσώπηση της εταιρίας, θεωρούνται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και υποβάλλεται σε παρακράτηση φόρου 20% και σε χαρτόσημο 1,20% . Ο φόρος αυτός και το χαρτόσημο αποδίδονται στο Δημόσιο με σχετική δήλωση που πρέπει να υποβάλλεται εντός του πρώτου 15νθήμερου του επόμενου από την παρακράτηση μήνα στη Δ.Ο.Υ. στην περιφέρεια της οποίας έγινε η καταβολή των ποσών για τα οποία παρακρατήθηκε ο φόρος, ο οποίος αποδίδεται εφάπαξ με την υποβολή της οικείας δηλώσεως.

➤ Από άποψη λογιστική

Τα ποσά αμοιβών που καταβάλλονται στους διαχειριστές εταίρους καταχωρούνται σε οποιοδήποτε υπολογισμό του λογαριασμού «Αμοιβές Διαχειριστών Εταίρων». Ο παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος καταχωρείται στο λογαριασμό «Φόρος αμοιβών διαχειριστών - εταίρων» και το παρακρατούμενο χαρτόσημο στο λογαριασμό «Χαρτόσημο αμοιβών διαχειριστών - εταίρων».

Οι αμοιβές των εταίρων για την παροχή πρόσθετων υπηρεσιών στην εταιρία.

Σε περίπτωση που εταίρος (διαχειριστής ή μη) της εταιρίας παρέχει σ' αυτήν πρόσθετες υπηρεσίες που βρίσκονται έξω από τον κύκλο των υποχρεώσεων του ως εταίρου, όπως λ.χ. όταν εταίρος είναι λογιστής, ή νομικός σύμβουλος, διευθυντής παραγωγής, πωλήσεων κ.λπ., οι αμοιβές για τις υπηρεσίες αυτές παρέχονται με βάση ειδική σχέση μισθώσεως εργασίας ή εντολής και αποτελούν εταιρικό βάρος, δηλαδή έξοδο που βαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσεως.

Βιβλιογραφία

- Λεβαντή, Ε.Φ. Δίκαιο των εμπορικών εταιρειών, Αθήνα, 1985-1989.
- Σαρσέντη. Βασική Λογιστική Α' και Β'. Καμπερόπουλος, Πειραιάς 1976.
- Σαρσέντη. Ανωτέρα Λογιστική Θεωρία – Ειδικά θέματα. Θεσσαλονίκη 1971.
- Σκόρδου, Β. Φοροτεχνική ελεγκτική των εμπορικών και βιομηχανικών επιχειρήσεων. Αθήνα 1987.

- Τσουτρέλλη, Ε. Ανώνυμος Εταιρεία. Αθήνα 1953.
- Καούνης Δίκαιος. Λογιστική στις εταιρικές επιχειρήσεις. Β' έκδοση. Αθήνα 1990.
- Θεωδορόπουλος, Χ. Ισολογισμός Α.Ε. Αθήνα 1923.
- Ρόκας, Ν. Εμπορικοί Εταιρείαι. Αθήνα 1974.
- Σακέλλη, Εμμ. Τα αποθέματα των Α.Ε.
- Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης. Προσωπικές εταιρείες. Αθήνα 1999.
- Λεοντάρης Κ. Μιλτιάδης. Ανώνυμες εταιρείες. Αθήνα 1999.